

Конвенција Уједињених нација против корупције

Преамбула

Државе уговорнице ове Конвенције,

Забринуте због озбиљности проблема и претњи које корупција представља за стабилност и безбедност друштава, подривајући институције и вредности демократије, етичке вредности и правду, те угрожавајући одржив развој и владавину права,

Забринуте такође због повезаности корупције и других облика криминала, посебно организованог криминала и привредног криминала, укључујући праће новца,

Забринуте надаље због случајева корупције који укључују огромне количине добара која могу представљати значајан део ресурса држава, а који прете политичкој стабилности и одрживом развоју тих држава,

Убеђене да корупција није више локална ствар већ транснационална појава која погађа сва друштва и привреде, што чини међународну сарадњу на њеном спречавању и сузбијању неопходном,

Убеђене такође да је потребан свеобухватни и мултидисциплинарни приступ за успешно спречавање и борбу против корупције,

Убеђене надаље да пружање техничке помоћи може играти значајну улогу у повећању способности држава, укључујући и јачањем капацитета и изградњом институција, да успешно спречавају и да се боре против корупције,

Убеђене да незаконито стицање личног богатства може бити посебно штетно по демократске институције, националне привреде и владавину права,

Одлучне да на ефикаснији начин спрече, открију и предупреду међународни трансфер незаконито стечених добара и да ојачају међународну сарадњу у повраћају добара,

Увиђајући значај основних начела придржавања закона у кривичном поступку и грађанском и управном поступку за доношење пресуда у вези са имовинским правима;

Имајући у виду да је спречавање и искорењивање корупције одговорност свих држава, те да оне морају међусобно сарађивати, уз подршку и ангажовање појединаца и група изван јавног сектора, као што су цивилно друштво, невладине организације и организације локалних заједница да би напори у овој области били успешни,

Имајући такође у виду начела доброг управљање јавним пословима и јавном имовином, правичност, одговорност и једнакост пред законом, те потребу заштите интегритета и неговања културе одбацивања корупције,

Одајући признање Комисији за спречавање криминала и кривично правосуђе, те Уреду Уједињених нација за борбу против дрога и криминала за рад у спречавању и борбу против корупције,

Подсећајући на рад других међународних и регионалних организација у овој области, укључујући активности Афричке уније, Савета Европе, Савета за царинску сарадњу (такође познатог као Светска царинска организација), Европске уније, Лиге арапских држава, Организације за економску сарадњу и развој и Организације америчких држава,

Констатујући са уважавањем мултилатералне инструменте за спречавање и борбу против корупције, укључујући, између осталог, Интер-америчку конвенцију против корупције коју је усвојила Организација америчких држава 29. марта 1996¹, Конвенцију о борби против корупције која укључује функционере Европских заједница или функционере држава чланица Европске уније коју је усвојио Савет Европске уније 26. маја 1997², Конвенцију о борби против подмићивања страних јавних функционера у међународним пословним трансакцијама коју је усвојила Организација за економску сарадњу и развој 21. новембра 1997³, Кривично-правну конвенцију о корупцији коју је усвојио Министарски комитет Савета Европе 27. јануара 1999⁴, Грађанско-правну конвенцију о корупцији коју је усвојио Министарски комитет Савета Европе 4. новембра 1999⁵, те Конвенцију Афричке уније о спречавању и борби против корупције, коју су усвојили шефови држава и влада Афричке уније 12. јула 2003,

Поздрављајући ступање на снагу 29. септембра 2003. године Конвенције Уједињених нација против транснационалног организованог криминала⁶,

Сагласиле су се о следећем:

Поглавље I **Опште одредбе**

Члан 1. *Изјава о циљевима*

Циљеви ове Конвенције су:

- (а) да се унапреде и ојачају мере за ефикасније и успешније спречавање и борбу против корупције;
- (б) да се унапреди, олакша и подржи међународна сарадња и техничка помоћ у спречавању и борби против корупције, укључујући повраћај добара;
- (в) да се унапреди интегритет, одговорност и добро управљање јавним пословима и јавном имовином.

Члан 2. *Употреба термина*

За сврхе ове Конвенције термин:

- (а) “Јавни функционер” означава: (i) свако лице које врши законодавну, извршну, управну или судску функцију државе уговорнице, било да је именовано или изабрано, било да је она стална или привремена, плаћена или неплаћена, без обзира на ранг тог лица; (ii) свако лице које обавља јавну функцију, укључујући у јавном органу или јавном предузећу или врши јавну службу према дефиницији унутрашњег законодавства државе уговорнице и на начин како се примењује право те државе уговорнице у односној области; (iii) свако друго лице дефинисано у унутрашњем праву државе уговорнице као јавни функционер. Међутим, за сврхе неких посебних мера садржаних у Поглављу II ове Конвенције, термин “јавни функционер” може означавати свако лице које обавља

¹ Видети Е/1996/99.

² *Службени гласник Европских заједница*, Ц 195, 25. јун 1997.

³ Видети *Иницијативе против корупција, а за већи интегритет у земљама у развоју* (публикација Уједињених нација, продајни бр. Е.98 III.Б.18).

⁴ Савет Европе, *Серија европских уговора*, бр 173.

⁵ Ибид., бр. 174.

⁶ Резолуција Генералне скупштине 55/25, анекс I.

јавну функцију или врши јавну службу према дефиницији унутрашњег законодавства државе уговорнице и сходно примени у односној области права те државе уговорнице;

(б) “Страни јавни функционер” означава свако лице које врши законодавну, извршну, управну или судску функцију стране земље, било да је на њу именовано или изабрано, те свако лице које обавља јавну функцију за страну земљу, укључујући у јавном органу или јавном предузећу;

(в) “Функционер јавне међународне организације” означава међународног службеника или свако лице које таква организација овласти да делује у име те организације;

(г) “Имовина” означава добра свих врста, било материјална или нематеријална, покретна или непокретна, физичка или нефизичка, те правне документе или инструменте којима се доказују тапија или интерес у таква добра;

(д) “Средства стечена од криминала” означава сваку имовину која потиче од, или је стечена, посредно или непосредно, извршењем кривичног дела;

(ђ) “Замрзавање” или “заплена” означава привремену забрану трансфера, конверзије, располагања или кретања имовине или привремено преузимање чувања или контроле имовине на основу налога који изда суд или други надлежни орган;

(е) “Конфискација”, што укључује плаћање казне, где то одговара, означава трајно лишавање имовине на основу налога суда или другог надлежног органа;

(ж) “Предметно кривично дело” означава свако кривично дело чије извршење ствара средства која могу постати предмет кривичног дела дефинисаног у члану 23. ове Конвенције;

(з) “Контролисана испорука” означава технику дозволе изласка, проласка или уласка незаконитих или сумњивих пошилики на територију једне или више држава, уз знање или под надзором надлежних органа, с циљем да се истражи кривично дело и идентификују лица која учествују у вршењу тог кривичног дела.

Члан 3.

Делокруг примене

1. Ова Конвенција се, сходно својим одредбама, примењује у циљу спречавања, истраге и кривичног гоњења корупције, те замрзавања, заплене, конфискације и враћања средстава стечених извршењем кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом.

2. У циљу примене ове Конвенције, није потребно, осим ако у овој Конвенцији није другачије наведено, да кривична дела наведена у њој причине штету или нашкоде државној имовини.

Члан 4.

Заштита суверенитета

1. Државе уговорнице извршавају обавезе из ове Конвенције на начин који је у складу с начелима суверене једнакости и територијалног интегритета држава, те немешања у унутрашње ствари других држава.

2. Ниједна одреба у овој Конвенцији не даје право држави уговорници да на територији друге државе врши јурисдикцију и функције које су резервисане искључиво за органе те друге државе њеним унутрашњим законодавством.

Поглавље II

Превентивне мере

Члан 5.

Политика и пракса спречавања корупције

1. Свака држава уговорница, у складу са основним начелима свог правног система, разрађује и примењује или одржава делотворну, координирану политику спречавања корупције којом се унапређује учешће друштва и одражавају начела владавине права, доброг управљања јавним пословима и јавном имовином, интегритет, транспарентност и одговорност.

2. Свака држава уговорница ће настојати да установи и унапреди успешну праксу усмерену на спречавање корупције.

3. Свака држава уговорница ће настојати да повремено оцени одговарајуће правне инструменте и административне мере с циљем да установи њихову адекватност за спречавање и борбу против корупције.

4. Државе уговорнице, према потреби и у складу с основним начелима свог правног система, сарађују међусобно и са односним међународним и регионалним организацијама на унапређењу и разради мера поменутих у овом члану. Та сарадња може обухватити учешће у међународним програмима и пројектима усмереним на спречавање корупције.

Члан 6.

Тело или тела за спречавање корупције

1. Свака држава уговорница ће, у складу с основним начелима свог правног система, успоставити, према потреби, тело или тела за спречавање корупције средствима као што су:

(а) примена политике поменуте у члану 5. ове Конвенције и, где то одговара, надгледање и координација примене те политике;

(б) унапређење и ширење знања о спречавању корупције.

2. Свака држава уговорница ће обезбедити телу или телима поменутим у тачки 1. овог члана потребну независност, у складу са основним начелима свог правног система, како би то тело или тела могла вршити своје функције успешно и неометано од било каквог неоправданог утицаја. Треба обезбедити неопходна материјална средства и квалификовано особље, као и обуку тог особља за обављање функција.

3. Свака држава уговорница обавештава генералног секретара Уједињених нација о називу и адреси једног или више органа који могу помоћи другим државама уговорницама у разради и примени посебних мера за спречавање корупције.

Члан 7.

Јавни сектор

1. Свака држава уговорница ће, где то одговара и у складу са основним начелима свог правног система, настојати да усвоји, одржава и јача системе ангажовања, запошљавања, задржавања, унапређивања и пензионисања службеника и, где то одговара, других неизабраних јавних функционера:

(а) који се заснивају на начелима ефикасности, транспарентности и објективних критеријума као што су резултати рада, правичност и стручност;

(б) који обухватају одговарајуће процедуре избора и обуке појединаца за јавне функције које се сматрају нарочито подложним корупцији, те ротарање, где то одговара, тих појединаца и њихов одлазак на друге функције;

(в) којима се подстичу адекватно награђивање и правични распони плата, уз вођење рачуна о степену економске развоја државне уговорнице;

(г) којима се устпостављају програми образовања и обуке како би се службеницима омогућило да задовоље критеријуме коректног, часног и правилног обављања јавних функција и којима им се обезбеђује специјализована и одговарајућа обука како би увећали свест о замкама корупције својственим обављању тих функција. Такви програми се могу позивати на кодексе или стандарде понашања у применљивим областима.

2. Свака држава уговорница ће такође размотрити могућност усвајања одговарајућих законских и административних мера у складу с циљевима ове Конвенције, те у складу с основним начелима свог унутрашњег законодавства, за утврђивање критеријума који се односе на кандидовање и избор на јавну функцију.

3. Свака држава уговорница ће такође размотрити могућност предузимања одговарајућих законских и административних мера у складу с циљевима ове Конвенције, те у складу с основним начелима свог унутрашњег законодавства, за обезбеђење транспарентности у финансирању кандидатура за изборну јавну функцију и, где то одговара, финансирање политичких странака.

4. Свака држава уговорница ће, у складу с основним начелима свог унутрашњег законодавства, настојати да усвоји, одржи и јача системе којима се повећава транспарентност и спречава сукоб интереса.

Члан 8.

Кодекси понашања јавних функционера

1. У циљу борбе против корупције, свака држава уговорница ће, између осталог, унапређивати интегритет, поштење и одговорност јавних функционера, у складу са основним начелима свог правног система.

2. Посебно, свака држава уговорница ће настојати да, у оквиру свог институционалног и правног система, примењује кодексе или стандарде понашања за коректно, часно и правилно обављање јавних функција.

3. За сврхе примене одредаба овог члана, свака држава уговорница ће, где то одговара, те у складу с основним начелима свог правног система, узети у обзир релевантне иницијативе регионалних, међурегионалних и мултилатералних организација, као што је Међународни кодекс понашања за јавне функционере, садржан у анексу резолуције Генералне скупштине 51/59 од 12. децембра 1996.

4. Свака држава уговорница ће, у складу с основним начелима свог унутрашњег законодавства, такође размотрити могућност утврђивања мера и система који би јавним функционерима омогућили да лакше пријављују одговарајућим органима акте корупције када те акте приметите у обављању својих функција.

5. Свака држава уговорница ће, где то одговара, те у складу с основним начелима свог унутрашњег законодавства, настојати да утврди мере и системе којима се од јавних функционера захтева да одговарајућим органима дају изјаве у вези, између осталог, са својим спољним делатностима, запослењем, инвестиционим улагањима, добрима и знатнијим поклонима или користима из којих може проистећи сукоб интереса у погледу њихових функција јавних функционера.

6. Свака држава уговорница ће, у складу с основним начелима свог унутрашњег законодавства, размотрити могућност предузимања дисциплинских и других мера против јавних функционера који крше кодексе или стандарде утврђене у складу с овим чланом.

Члан 9.

Јавне набавке и управљање јавним финансијама

1. Свака држава уговорница, у складу с основним начелима свог правног система, предузима неопходне кораке да успостави одговарајуће системе набавке, засноване на транспарентности, надметању и објективним критеријумима у доношењу одлука, којима се, између осталог, успешно спречава корупција. Такви системи, који у примени могу узимати у обзир одговарајуће граничне вредности, односе се, између осталог, на:

(а) објављивање информација које се односе на процедуре и уговоре о набавкама, укључујући информације о позивима за јавно надметање и релевантне и важне информације о уступању уговора, при чему се потенцијалним учесницима у надметању даје довољно времена да припреме и поднесу понуде;

(б) претходно утврђивање услова за учешће, укључујући критеријуме за одабир и уступање уговора и правила надметања, те њихово објављивање;

(в) коришћење објективних и унапред дефинисаних критеријума за доношење одлука о јавним набавкама како би се олакшала каснија верификација правилне примене правила или процедура;

(г) делотворан систем унутрашње ревизије, укључујући делотворан систем подношења жалби, како би се обезбедиле законске могућности и правни лекови у случају да се не примењују правила и процедуре утврђени сходно овој тачки;

(д) где то одговара, мере за регулисање питања која се тичу особља надлежног за набавке, као што су изјављивање заинтересованости за поједине јавне набавке, процедуре провере и захтеви у погледу обуке.

2. Свака држава уговорница ће, у складу с основним начелима свог правног система, предузети одговарајуће мере да повећа транспарентност и одговорност у управљању јавним финансијама. Такве мере обухватају, између осталог:

(а) процедуре за усвајање националног буџета;

(б) благовремено подношење извештаја о приходима и расходима;

(в) систем књиговодствених и ревизорских стандарда, те надзора с тим у вези;

(г) Успешне и ефикасне системе смањивања ризика и интерне контроле; и

(д) Где то одговара, корективне мере у случају непридржавања захтева утврђених у овој тачки.

3. Свака држава уговорница ће предузети оне мере из грађанског и управног права које могу бити потребне, у складу са основним начелима свог унутрашњег законодавства, за очување интегритета књиговодства, књиговодствених података, финансијских извештаја или других докумената који се односе на јавне расходе и приходе, те за спречавање фалсификовања тих докумената.

Члан 10.

Подношење јавних извештаја

Имајући у виду потребу борбе против корупције, свака држава уговорница ће, у складу са основним начелима свог унутрашњег законодавства, предузимати мере које могу бити потребне да

се повећа, где то одговара, транспарентност јавне управе, укључујући њену организацију, функционисање и процесе одлучивања. Те мере могу, између осталог, обухватити:

(а) усвајање процедура или прописа којима се јавности омогућава да, где то одговара, добије информације о организацији, функционисању и процесима доношења одлука њене јавне управе, те, уз дужно уважавање заштите приватности и личних података, о одлукама и законским актима који су од интереса за јавност;

(б) поједностављење административних процедура, где то одговара, како би се олакшао приступ јавности органима надлежним за доношење одлука; и

(в) објављивање информација, што може укључивати периодичне извештаје о замкама од корупције у јавној управи.

Члан 11.

Мере које се односе на судство и тужилаштво

1. Имајући у виду независност судства и његову кључну улогу у борби против корупције, свака држава уговорница предузима, у складу са основним начелима свог правног система и без штете по независност судства, мере за јачање интегритета и за спречавања могућности за корупцију у судству. Те мере могу обухватити правила понашања припадника судских органа.

2. Мере у истом смислу као и оне које се предузимају сходно тачки 1. овог члана могу се предузети и примењивати у оквиру тужилаштва у оним државама уговорницама у којима оно не представља део судства, већ ужива независност сличну независности судства.

Члан 12.

Приватни сектор

1. Свака држава уговорница ће предузети мере, у складу са основним начелима свог унутрашњег законодавства, за спречавање корупције у приватном сектору, побољшање књиговодствених и ревизорских стандарда у приватном сектору и, где то одговара, за изрицање делотворних, сразмерних и прохибитивних казни у грађанском, управном и кривичном поступку за непоштовање таквих мера.

2. Мере за постизање ових циљева могу, између осталог, обухватити:

(а) унапређивање сарадње између органа за примену закона и односних приватних ентитета;

(б) унапређење развоја стандарда и процедура за очување интегритета односних приватних ентитета, укључујући кодексе понашања за коректно, часно и правилно обављање пословних делатности и свих релевантних професија и за спречавање сукоба интереса, те за унапређење добре пословне праксе међу предузећима и у уговорним односима предузећа с државом;

(в) повећање транспарентности у односима између приватних ентитета, укључујући, где то одговара, мере које се тичу индентитета правних и физичких лица која учествују у оснивању и управљању корпорацијама;

(г) спречавање злоупотребе процедура којима се регулишу приватни ентитети, укључујући процедуре које се односе на субвенције и дозволе које издају јавни органи за обављање пословних делатности;

(д) спречавање сукоба интереса увођењем ограничења, где то одговара и у разуман временски период, у погледу обављања професионалних делатности бивших јавних функционера

или запошљавање јавних функционера у приватном сектору након напуштања јавних функција или пензионисања тамо где су те делатности или запослење у непосредној вези с функцијама на којима су били или су их надгледали ти јавни функционери за време свог мандата;

(ђ) обезбеђивање да приватна предузећа, уз вођење рачуна о њиховој структури и величини, подлежу довољној унутрашњој ревизорској контроли у циљу помоћи у спречавању и откривању аката корупције, те да рачуни и неопходни финансијски извештаји тих приватних предузећа подлежу адекватним процедурама ревизије и сертификације.

3. Да би спречила корупцију, свака држава уговорница ће предузети мере које могу бити потребне, у складу са својим унутрашњим законодавством и прописима о вођењу књиговодства и чувању података, објављивању финансијских извештаја и о књиговодственим и ревизорским стандардима, за забрану следећих дела која се почине ради извршења неких од кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом:

- (а) отварање нерегистрованих рачуна;
- (б) обављање нерегистрованих или неадекватно идентификованих трансакција,
- (в) евидентирање непостојећих расхода;
- (г) уношење у евиденцију трошкова уз нетачно приказивање на шта се односе;
- (д) коришћење лажних докумената; и
- (ђ) намерно уништавање књиговодствених докумената пре него што је то предвиђено законом.

4. Ниједна држава уговорница неће дозволити одбијање од пореза трошкова који представљају мито, с обзиром на то да је подмићивање један од елемената кривичних дела утврђених у складу с чланом 15. и 16. ове Конвенције, и, где то одговара, других трошкова насталих као последица корупционашког понашања.

Члан 13. Учешће друштва

1. Свака држава уговорница ће предузимати одговарајуће мере, у границама својих могућности и у складу са основним начелима свог унутрашњег законодавства, за подстицање активног учешћа појединаца и група изван јавног сектора, као што су цивилно друштво, невладине организације и организације локалних заједница, у спречавању и борби против корупције, те у подизању свести јавности о постојању, узроцима и озбиљности корупције и претње коју она представља. То учешће треба јачати мерама као што су:

- (а) повећање транспарентности и већи допринос јавности процесима одлучивања;
- (б) обезбеђење бољег приступа јавности информацијама;
- (в) покретање активности јавног информисања које доприносе нетолерисању корупције, као и програма јавног образовања, укључујући школске и факултетске наставне програме;
- (г) поштовање, унапређење и заштита слободе тражења, примања, објављивања и ширења информација у вези с корупцијом. Та слобода може подлегати извесним ограничењима, али ограничења могу бити само она која су предвиђена законом и потребна су ради:

- (i) поштовање права или угледа других;
- (ii) заштите националне безбедности или јавног реда или јавног здравља или морала.

2. Свака држава уговорница ће предузети одговарајуће мере да обезбеди да јавности буду доступна релевантна тела за борбу против корупције поменутих у овој Конвенцији и омогућити приступ тим телима, где то одговара, како би се могли пријатити, укључујући и анонимно, било који случајеви за које се може сматрати да представљају кривично дело утврђено у складу са овом Конвенцијом.

Члан 14.

Мере за спречавање прања новца

1. Свака држава уговорница ће:

(а) установити, у оквиру своје надлежности, свеобухватни унутрашњи режим регулисања и надзора банака и небанкарских финансијских институција, укључујући физичка или правна лица, која пружају службене или несљужбене услуге за пренос новца или вредности и, где то одговара, друга тела у оквиру којих је посебно могуће прање новца, како би предупредила и открила све облике прања новца, а режимом ће се нагласити захтеви у погледу идентификације комитента и, где то одговара, корисника, вођења евиденције и пријављивања сумњивих трансакција;

(б) без штете по члан 46. ове Конвенције, обезбедити да управни, регулативни и органи за примену закона и други органи који су надлежни за брбу против прања новца (укључујући, где то одговара према унутрашњем законодавству, судске органе), располажу могућностима да сарађују и размењују информације на националном и међународном нивоу у складу са условима утврђеним унутрашњим законодавством и, у том циљу, размотрити могућност оснивања финансијске обавештајне јединице која ће служити као национални центар за прикупљање, анализу и ширење информације у вези с потенцијалним прањем новца.

2. Државе уговорнице ће размотрити могућност примене изводљивих мера за откривање и надгледање кретања готовог новца и одговарајућих преносивих инструмената преко својих граница, под условом да се обезбеди правилно коришћење информација и да се ни на који начин не омета кретање легитимног капитала. Такве мере могу обухватити захтев да појединци или предузећа пријављују трансфер преко границе знатнијих количина готовог новца и одговарајућих преносивих инструмената.

3. Државе уговорнице ће размотрити могућност примене одговарајућих и изводљивих мера којима се од финансијских институција, укључујући пошиљаоце новца, захтева:

(а) да у обрасце за електронски трансфер новчаних средстава и поруке с тим у вези уносе тачне и битне информације о пошиљаоцу,

(б) да те информације чувају током целог ланца плаћања; и

(в) да појачају контролу трансфера новчаних средстава који не садрже потпуне информације о пошиљаоцу.

4. Приликом успостављања унутрашњег режима регулисања и надзора према одредбама овог члана и без штете по било који други члан ове Конвенције, државе уговорнице се позивају да користе као смернице релевантне иницијативе регионалних, међурегионалних и мултилатералних организација за борбу против прања новца.

5. Државе уговорнице ће настојати да разраде и унапређују глобалну, регионалну, субрегионалну и билатералну сарадњу између судских и органа за примену закона и финансијских и регулативних органа у циљу борбе против прања новца.

Поглавље III **Инкриминисање и примена закона**

Члан 15.

Подмићивање националних јавних функционера

Свака држава уговорница ће усвојити законске и друге мере које могу бити потребне како би утврдила као кривична дела, када се почине намерно:

(а) обећање, понуду или давање јавном функционеру, посредно или непосредно, неоправдане користи, њему лично или неком другом лицу или ентитету, како би тај функционер деловао или се уздржао од деловања у вршењу службених дужности;

(б) тражење или прихватање од стране јавног функционера, посредно или непосредно, неоправдане користи, од њега лично или од стране неког другог лица или ентитета, како би тај функционер деловао или се уздржао од деловања у вршењу службених дужности.

Члан 16.

Подмићивање страних јавних функционера и функционера јавних међународних организација

1. Свака држава уговорница ће усвојити законске и друге мере које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, када се почини намерно, обећање, понуду или давање страном јавном функционеру или функционеру јавне међународне организације, посредно или непосредно, неоправдане користи, њему лично или неком другом лицу или ентитету, како би тај функционер деловао или се уздржао од деловања у вршењу службених дужности или како би задржао или стекао пословну или другу неоправдану корист у односу на вођење међународних послова.

2. Свака држава уговорница ће размотрити могућност усвајања законских и других мера које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, када се почини намерно, тражење или прихватање од стране страног јавног функционера и функционера јавне међународне организације, посредно или непосредно, неоправдане користи, за њега лично или за неко друго лице или ентитет, како би тај функционер деловао или се уздржао од деловања у вршењу службених дужности.

Члан 17.

Проневера, злоупотреба или друго нелегитимно коришћење имовине од стране јавног функционера

Свака држава уговорница ће усвојити законске и друге мере које могу бити потребне како би утврдила као кривична дела, када се почине намерно, проневеру, злоупотребу или друго нелегитимно коришћење од стране јавног функционера на сопствену корист или на корист неког другог лица или ентитета било које имовине, јавних или приватних средства или хартија од вредности или било које друге вредне ствари поверене том јавном функционеру на основу његовог положаја.

Члан 18.

Злоупотреба утицаја

Свака држава уговорница ће размотрити могућност усвајања законских и других мера које могу бити потребне како би утврдила као кривична дела, када се почине намерно:

(а) обећање, понуду или давање јавном функционеру или неком другом лицу, посредно или непосредно, неоправдане користи како би тај јавни функционер или то лице злоупотребили свој стварни или претпостављени утицај да би се од неког органа управе или јавног органа државе уговорнице добила неоправдана корист за првобитног подстрекача тог дела или за неко друго лице.

(б) тражење или прихватање од стране јавног функционера или неког другог лица, посредно или непосредно, неоправдане користи за њега лично или за неко друго лице како би тај јавни функционер или то лице злоупотребили свој стварни или претпостављени утицај да би се од неког органа управе или јавног органа државе уговорнице добила неоправдана корист.

*Члан 19.
Злоупотреба функција*

Свака држава уговорница ће размотрити могућност усвајања законских и других мера које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, када се почини намерно, злоупотребу функција или положаја, тојест чињење или нечињење неког дела кршењем закона од стране јавног функционера у обављању његових функција у циљу прибављања неоправдане користи за њега лично или за неко друго лице или ентитет.

*Члан 20.
Незаконито богаћење*

У зависности од свог устава и основних начела свог правног система, свака држава уговорница ће размотрити могућност усвајања законских и других мера које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, када се почини намерно, незаконито богаћење, тојест знатно увећање добара јавног функционера које он не може разумно објаснити с обзиром на његов легални дохотак.

*Члан 21.
Подмићивање у приватном сектору*

Свака држава уговорница ће размотрити могућност усвајања законских и других мера које могу бити потребне како би утврдила као кривична дела, када се почине намерно, у обављању привредних, финансијских или комерцијалних делатностима:

(а) обећање, понуду или давање, посредно или непосредно, неоправдане користи било ком лицу које руководи или ради у било ком својству за неки ентитет у приватном сектору том лицу лично или неком другом лицу да би то лице, кршењем својих дужности, деловало или се уздржало од деловања.

(б) тражење или прихватање, посредно или непосредно, неоправдане користи од стране било ког лица које руководи или ради у било ком својству за неки ентитет у приватном сектору за то лице лично или за неко друго лице да би то лице, кршењем својих дужности, деловало или се уздржало од деловања.

*Члан 22.
Проневера имовине у приватном сектору*

Свака држава уговорница ће размотрити могућност усвајања законских или других мера које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, када се почини намерно, у обављању привредних, финансијских или комерцијалних делатности, проневеру од стране лица које руководи или ради у било ком својству за неки ентитет у приватном сектору било какве имовине, приватних средстава или хартија од вредности или неке друге вредне ствари поверене том лицу на основу његовог положаја.

*Члан 23.
Прање средстава стечених од криминала*

1. Свака држава уговорница ће, у складу са основним начелима свог унутрашњег законодавства, усвојити законске или друге мере које могу бити потребне како би утврдила као кривична дела, када се почине намерно:

- (a) (i) конверзију или трансфер имовине, уз знање да је та имовина стечена од криминала, како би се прикрило или камуфлирало незаконито порекло те имовине или помогло неком лицу које је укључено у извршење предметног кривичног дела да избегне законске последице тог дела;
- (ii) прикривање или камуфлирање праве природе, извора, места, располагања, кретања или власништва или права у погледу имовине, уз знање да је та имовина стечена од криминала;
- (б) у зависности од основне концепције свог правног система:
 - (i) стицање, поседовање или коришћење имовине, уз знање, приликом примања те имовине, да је стечена од криминала;
 - (ii) учешће, удруживање или ковање завере да се почини, покуша починити и помогне, подстакне, олакша и наговори на извршење било ког кривичног дела утврђеног у складу са овим чланом.

2. За сврхе примене или спровођења у пракси тачке 1. овог члана:

(a) Свака држава уговорница ће настојати да примени одредбе тачке 1. овог члана на највећи број предметних кривичних дела;

(б) Свака држава уговорница ће укључити као предметна кривична дела бар широк дијапазон кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом;

(в) За сврхе горње подтачке (б), предметна кривична дела обухватају кривична дела почињена у оквиру и изван јурисдикције односне државе уговорнице. Међутим, кривична дела почињена изван јурисдикције државе уговорнице представљају предметна кривична дела само када релевантно понашање представља кривично дело по унутрашњем законодавству државе где је почињено и представљало би кривично дело по унутрашњем законодавству државе уговорнице која примењује или спроводи у пракси овај члан да је у њој почињено;

(г) Свака држава уговорница ће доставити примерке својих закона на основу којих се примењује овај члан, те било којих накнадних промена тих закона или њихов опис генералном секретару Уједињених нација;

(д) Уколико се то захтева основним начелима унутрашњег законодавства државе уговорнице, може се предвидети да се кривична дела наведена у тачки 1. овог члана не примењују на лица која изврше предметно кривично дело.

*Члан 24.
Прикривање*

Без штете по одредбе члана 23. ове Конвенције, свака држава уговорница ће размотрити могућност усвајања законских и других мера које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, када се почини намерно после извршења било ког кривичног дела утврђеног у

складу са овом Конвенцијом, а без учешћа у извршењу тог дела, прикривање или продужено задржавање имовине када односно лице зна да је та имовина резултат извршења неког кривичног дела утврђеног у складу са овом Конвенцијом.

*Члан 25.
Ометање правде*

Свака држава чланица ће усвојити законске и друге мере које могу бити потребне како би утврдила као кривична дела, када се почиње намерно:

(а) коришћење физичке силе, претње или застрашивање или обећање, понуда или давање неоправдане користи ради навођења на лажно сведочење или уплитања у сведочење или изношење доказа у поступку у вези са извршењем кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом;

(б) коришћење физичке силе, претње или застрашивање ради уплитања у обављање службених дужности судије или службеног лица задуженог за примену закона у вези са извршењем кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом. Ниједна одредба ове подтачке неће бити на штету права држава уговорница да доносе прописе којима се штите друге категорије јавних функционере.

*Члан 26.
Одговорност правних лица*

1. Свака држава уговорница ће усвојити мере које могу бити потребне, сагласно својим правним начелима, како би утврдила одговорност правних лица за учешће у кривичним делима утврђеним у складу са овом Конвенцијом.

2. У зависности од правних начела државе уговорнице, одговорност правних лица може бити кривична, грађанска или управна.

3. Та одговорност не утиче на кривичну одговорност физичких лица која су починила кривична дела.

4. Свака држава уговорница ће посебно обезбедити да правна лица која се сматрају одговорним у складу са овим чланом подлежу ефикасним, сразмерним и прохибитивним кривичним или некривичним санкцијама, укључујући новчане санкције.

*Члан 27.
Учешће и покушај*

1. Свака држава уговорница ће усвојити законске и друге мере које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, у складу са својим унутрашњим законодавством, учешће у било ком својству као што су саучесник, помагач или подстрекач у кривичном делу утврђеном у складу са овом Конвенцијом.

2. Свака држава уговорница може усвојити законске и друге мере које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, у складу са својим унутрашњим законодавством, евентуални покушај извршења кривичног дела утврђеног у складу са овом Конвенцијом.

3. Свака држава уговорница може усвојити законске и друге мере које могу бити потребне како би утврдила као кривично дело, у складу са својим унутрашњим законодавством, припрему кривичног дела утврђеног у складу са овом Конвенцијом.

*Члан 28.
Знање, намера и сврха као елементи кривичног дела*

Знање, намера или сврха као елементи кривичног дела утврђеног у складу са овом Конвенцијом се могу закључити на основу објективних чињеничких околности.

*Члан 29.
Незастаревање*

Свака држава уговорница ће, где то одговара, утврдити својим унутрашњим законодавством дуг период незастаревања у коме ће се моћи покретати поступци за било које кривично дело утврђено у складу са овом Конвенцијом и утврдити дужи период незастаревања или предвидети привремено стављање ван снаге незастаревање ако је наводни починилац кривичног дела избегао извођење пред лице правде.

*Члан 30.
Кривично гоњење, суђење и санкције*

1. Свака држава уговорница ће предвидети да извршење кривичног дела утврђеног у складу са овом Конвенцијом подлеже санкцијама којима се узима у обзир тежина тог кривичног дела.

2. Свака држава уговорница ће предузети мере које могу бити потребне како би успоставила и одржавала, у складу са својим правним системом и уставним начелима, одговарајућу равнотежу између било којих имунитета или судских привилегија које се признају њеним јавним функционерима у обављању функција и могућности, када је потребно, ефикасне истраге, кривичног гоњења и суђења за кривична дела утврђена у складу са овом Конвенцијом.

3. Свака држава уговорница ће настојати да обезбеди да се било која дискрециона законска овлашћења по њеном унутрашњем законодавству која се односе на кривично гоњење лица за кривична дела утврђена у складу са овом Конвенцијом врше како би мере примене закона биле максимално делотворне у односу на та кривична дела и уз дужно узимање у обзир потребе да се предупреди извршење тих кривичних дела.

4. У случају кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом, свака држава уговорница ће предузети одговарајуће мере, у складу са својим унутрашњим законодавством и уз дужно узимање у обзир права одбране, у настојању да обезбеди да се условима утврђеним у вези са одлукама о пуштању на слободу до суђења или жалбеног проступка узме у обзир потреба обезбеђења присуства окривљеног у каснијем кривичном поступку.

5. Свака држава уговорница ће узети у обзир тежину односних кривичних дела приликом разматрања могућности пуштања на слободу, раније или условно, лица осуђених за та кривична дела.

6. Свака држава уговорница ће, у обиму који је у складу са основним начелима њеног правног система, размотрити могућност утврђивања процедура према којим одговарајући орган може, где то одговара, сменити, суспендовати или преместити јавног функционера оптуженог за кривично дело утврђено у складу са овом Конвенцијом, имајући у виду поштовање начела презумпције невиности.

7. Где је то оправдано с обзиром на тежину кривичног дела, свака држава уговорница ће, у мери која је у складу са основним начелима њеног правног система, размотрити могућност утврђивања процедура за дисквалификавање, судским налогом или неким другим одговарајућим средством, на период одређен њеним унутрашњим законодавством, лица осуђених за кривична дела утврђена у складу са овом Конвенцијом са:

- (a) јавне функције; и

(б) функције у предузећу које је делом или у целости у власништву државе.

8. Тачка 1. овог члана не спречава надлежне органе да врше дисциплинска овлашћења против државних службеника.

9. Ниједна одредба садржана у овој Конвенцији не утиче на начело да је опис кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом и применљивих одбрана или других правних начела којима се контролише незаконитост понашања резервисан за унутрашње законодавство државе уговорнице и да се та кривична дела кривично гоне и кажњавају у складу с тим законодавством.

10. Државе уговорнице ће настојати да подстичу реинтеграцију у друштво лица осуђених за кривична дела утврђена у складу са овом Конвенцијом.

Члан 31.

Замрзавање, заплена и конфискација

1. Свака држава уговорница ће, у највећој могућој мери у оквиру свог унутрашњег правног система, предузети мере које могу бити потребне како би се омогућила конфискација:

(а) средстава стечених од криминала која потичу од кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом или имовине чија вредност одговара вредности тих средстава;

(б) имовине, опреме или других средстава која се користе или су намењена за коришћење у кривичним делима утврђеним у складу са овом Конвенцијом.

2. Свака држава уговорница ће предузети мере које могу бити потребне како би се омогућила идентификација, трагање за, замрзавање или заплена било чега што је поменуто у тачки 1. овог члана у циљу коначне конфискације.

3. Свака страна ће, у складу са својим унутрашњим законодавством, усвојити законске и друге мере које могу бити потребне како би регулисала управљање надлежних органа замрзнутом, заплењеном или конфискованом имовином обухваћеном тачком 1. и 2. овог члана.

4. Уколико су средства стечена од криминала трансформисана или конвертована у другу имовину, делом или у целости, та имовина подлеже мерама поменутих у овом члану уместо тих средстава.

5. Уколико су средства стечена од криминала измешана са имовином стеченом из законитих извора, та имовина, без штете по било које овлашћење које се односи на замрзавање или заплenu, подлеже конфискацији до процењене вредности измешаних средстава стечених од криминала.

6. Приход или неке друге користи које проистекну из средстава стечених од криминала, од имовине у коју су средства стечена од криминала трансформисана или конвертована или од имовине с којом су средства стечена од криминала измешана такође подлежу мерама поменутих у овом члану на исти начин и у истој мери као и средства стечена од криминала.

7. За сврхе овог члана и члана 55. ове Конвенције, свака држава уговорница ће овластити своје судове или друге надлежне органе да наложе да се банкарски, финансијски и комерцијални подаци ставе на располагање или заплене. Држава уговорница неће одбити да поступи према одредбама ове тачке позивајући се на банкарску тајну.

8. Државе уговорнице могу размотрити могућност да захтевају да починилац кривичног дела покаже законито порекло наводних средстава стечених од криминала или друге

имовине која подлеже конфискацији у мери у којој је такав захтев у складу са основним начелима њиховог унутрашњег законодавства и с природом судских и других поступака.

9. Одредбе овог члана се не могу тумачити тако да буду на штету права bona fide трећих страна.

10. Ниједна одредба садржана у овом члану не утиче на начело да се мере на које се он односи дефинишу и примењују у складу са одредбама унутрашњег законодавства државе уговорнице и у зависности од њих.

Члан 32.

Заштита сведока, стручњака и жртава

1. Свака држава уговорница ће предузети одговарајуће мере у складу са својим унутрашњим правним системом и у границама својих могућности како би пружила ефикасну заштиту од потенцијалне одмазде или застрашивања сведока и стручњака који сведоче у вези с кривичним делима утврђеним у складу са овом Конвенцијом и, где то одговара, њихових рођака и других лица која су им блиска.

2. Мере предвиђене у тачки 1. овог члана могу обухватити, између осталог, без штете по права окривљеног, укључујући право на фер поступак:

(а) утврђивање процедура за физичку заштиту тих лица као што је, у потребној и изводљивој мери, њихова релокација и забрана, где то одговара, или ограничење објављивања информација које се односе на идентитет и пребивалиште тих лица;

(б) обезбеђивање правила о доказима како би се сведоцима и стручњацима омогућило да сведоче на начин којим се обезбеђује безбедност тих лица, као што је омогућавање сведочења коришћењем комуникационе технологије као што су видео техника или друга адекватна средства.

3. Државе уговорнице ће ремотрити могућност закључења споразума или аранжмана с другим државама за релокацију лица поменутих у тачки 1. овог члана.

4. Одредбе овог члана се примењују и на жртве уколико су оне сведоци.

5. Свака држава уговорница ће, у зависности од свог унутрашњег законодавства, омогућити да се у одговарајућој фази кривичног поступка против починилаца изнесу и разматрају мишљења и питања од интереса за жртве на начин који није на штету права одбране.

Члан 33.

Заштита лица која подnose пријаве

Свака држава уговорница ће размотрити могућност да у свом унутрашњем правном систему предвиди одговарајуће мере пружања заштите од било ког неоправданог поступка према било ком лицу које надлежним органима пријави у доброј вери и на разумним основама било које чињенице које се односи на кривична дела утврђена у складу са овом Конвенцијом.

Члан 34.

Последице аката корупције

Уз дужно поштовање права трећих страна стечених у доброј вери, свака држава уговорница ће предузети мере, у складу с основним начелима свог унутрашњег законодавства, за третирање последицама корупције. С тим у вези, државе уговорнице могу сматрати корупцију релевантним чиниоцем у законском поступку за поништење или отказ уговора, повлачење концесије или другог сличног инструмента или за предузимање неког другог правног лека.

*Члан 35.
Надокнада штете*

Свака држава уговорница ће предузети мере које могу бити потребне, у складу с начелима свог унутрашњег законодавства, како би обезбедила да ентитети или лица који су претрпели штету као резултат акта корупције имају право да покрену законски поступак против оних који су одговорни за ту штету како би добили надокнаду.

*Члан 36.
Специјализовани органи*

Свака држава уговорница ће, у складу са основним начелима свог правног система, обезбедити успостављање једног или више тела или лица специјализованих за борбу против корупције применом закона. Том телу или телима или лицима ће се дати потребна независност, у складу са основним начелима правног система односне државе уговорнице, како би могла да врше своје надлежности успешно и без икаквог непримереног утицаја. Та лица или особље тог тела или више тела треба да буду адекватно обучени и да располажу одговарајућим средствима за вршење својих задатака.

*Члан 37.
Сарадња с органима за примену закона*

1. Свака држава уговорница ће предузети одговарајуће мере да би подстакла лица која учествују или су учествовала у извршењу кривичног дела утврђеног у складу са овом Конвенцијом да дају информације које ће користити надлежним органима у сврхе вођења истраге и извођења доказа, те да пруже чињеничну, конкретну помоћ надлежним органима која може допринети лишавању починилаца средстава стечених од криминала и до повраћаја тих средстава.

2. Свака држава уговорница ће размотрити могућност да се, у случајевима где то одговара, предвиди блажа казна за оптужено лице које у знатној мери сарађује у истрази или кривичном гоњењу кривичног дела утврђеног у складу с овом Конвенцијом.

3. Свака држава уговорница ће размотрити могућност да се, у складу са основним начелима њеног унутрашњег законодавства, да имунитет од кривичног гоњења лицу које у знатној мери сарађује у истрази или кривичном гоњењу кривичног дела утврђеног у складу са овом Конвенцијом.

4. Та лица су, *mutatis mutandis*, заштићена као што је предвиђено у члану 32. ове Конвенције.

5. Када лице поменуто у тачки 1. овог члана које се налази у једној држави уговорници може у знатној мери сарађивати с надлежним органима неке друге државе уговорнице, односне државе уговорнице могу размотрити могућност закључења споразума или аранжмана, у складу са својим унутрашњим законодавством, у вези с потенцијалним обезбеђењем третмана наведеног у тачки 2. и 3. овог члана од стране друге државе уговорнице .

*Члан 38.
Сарадња између националних органа*

Свака држава уговорница ће предузети мере које могу бити потребне како би подстакла, у складу са својим унутрашњим законодавством, сарадњу између, с једне стране, својих јавних органа, као и својих јавних функционера и, с друге стране, својих органа надлежних за вођење истраге и кривично гоњење кривичних дела. Та сарадња може обухватити:

(а) обавештавање потоњих органа, на њихову иницијативу, када постоје разумни разлози за веровање да је почињено неко кривично дело утврђено у складу с чланом 15, 21. и 23. ове Конвенције; или

(б) пружање, по захтеву, свих потребних информација тим органима.

Члан 39.

Сарадња националних органа и приватног сектора.

1. Свака држава уговорница ће предузети мере које могу бити потребне како би подстакла, у складу са својим унутрашњим законодавством, сарадњу националних истражних органа и органа кривичног гоњења и ентитета у приватном сектору, посебно финансијских институција, у вези с питањима која се односе на вршење кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом.

2. Свака држава уговорница ће размотрити могућност подстицања својих држављана и других лица која имају уобичајено боравиште на њеној територији да пријављују националним истражним органима и органима кривичног гоњења извршење кривичног дела утврђеног у складу са овом Конвенцијом.

Члан 40.

Банкарска тајна

Свака држава уговорница ће обезбедити да, у случају вођења истраге о кривичним делима утврђеним у складу са овом Конвенцијом у земљи, стоје на располагању у оквиру њеног унутрашњег правног система одговарајући механизми за превазилажење препрека које би се могле појавити због примене прописа о банкарској тајни.

Члан 41.

Подаци о претходном кажњавању

Свака држава уговорница може усвојити законске или друге мере које могу бити потребне како би узела у обзир, под условима и у сврхе које може сматрати одговарајућим, било коју ранију пресуду донету против наведеног починиоца у некој другој држави у циљу коришћења те информације у кривичном поступку који се односи на кривично дело утврђено у складу са овом Конвенцијом.

Члан 42.

Јурисдикција

1. Свака држава уговорница ће усвојити мере које могу бити потребне за успостављање јурисдикције у погледу кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом:

(а) када је кривично дело почињено на територије те државе уговорнице; или

(б) када је кривично дело почињено на броду под заставом те државе уговорнице или на ваздухоплову који је регистрован по законима те државе уговорнице у време када је кривично дело почињено.

2. У зависности од члана 4. ове Конвенције, држава уговорница може такође успоставити јурисдикцију у погледу било ког кривичног дела:

(а) када је кривично дело почињено против држављанина те државе уговорнице; или

(б) када је кривично дело починио држављанин те државе уговорнице или лице без држављанства које има уобичајено боравиште на њеној територији; или

(в) када је кривично дело једно од кривичних дела утврђених у складу с чланом 23, тачка 1 (б) (ii), ове Конвенције, а почињено је изван њене територије у циљу извршења кривичног дела утврђеног у складу с чланом 23, тачка 1 (а) (i) или (ii) или (б) (i), ове Конвенције на њеној територији; или

(г) када је кривично дело почињено против те државе уговорнице.

3. За сврхе члана 44. ове Конвенције, свака држава уговорница ће предузети мере које могу бити потребне како би успоставила јурисдикцију у погледу кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом када је наводни починилац присутан на њеној територији, а она не изручује такво лице само због тога што је то лице њен држављанин.

4. Свака држава уговорница може такође предузети мере које могу бити потребне како би успоставила јурисдикцију у погледу кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом када је наводни починилац присутан на њеној територији, а она га не изручује.

5. Ако је држава уговорница која врши јурисдикцију сходно тачки 1. или 2. овог члана обавештена или је на неки други начин сазнала да неке друге државе уговорнице спроводе истрагу, врше кривично гоњење или воде судски поступак у погледу истог понашања, надлежни органи тих држава уговорница ће се, где то одговара, међусобно консултовати у циљу координирања акција.

6. Без штете по норме општег међународног права, ова Конвенција не искључује вршење било које кривичне јурисдикције коју држава уговорница успостави у складу са својим унутрашњим законодавством.

Поглавље IV Међународна сарадња

Члан 43. Међународна сарадња

1. Државе уговорнице ће сарађивати у кривичним стварима у складу с чланом 44. и 50. ове Конвенције. Где то одговара и сагласно унутрашњем правном систему, државе уговорнице ће размотрити могућност међусобне помоћи у истрази и поступку у грађанским и управним стварима које се односе на корупцију.

2. У питањима међународне сарадње, кад се сматра да је потребан двоструки криминалитет, сматраће се да је тај услов испуњен без обзира да ли се према законима државе уговорнице којој се упућује захтев неко кривично дело налази у истој категорији кривичног дела или да ли се то кривично дело одређује истом терминологијом као према законима државе уговорнице која упућује захтев, уколико је понашање које је у основи кривичног дела за које се тражи помоћ кривично дело према законима обе државе уговорнице.

Члан 44. Изручење

1. Овај члан се примењује на кривична дела утврђена у складу с овом Конвенцијом када је лице које је предмет захтева за изручење присутно на територији државе уговорнице којој се упућује захтев, под условом да је кривично дело за које се тражи изручење кажњиво по унутрашњем законодавству и државе уговорнице која упућује захтев и државе уговорнице којој се упућује захтев.

2. Без обзира на одредбе тачке 1. овог члана, држава уговорница по чијем закон је то могуће може одобрити изручење лица за било које кривично дело обухваћено овом Конвенцијом које није кажњиво по њеним унутрашњем законодавству.

3. Уколико захтев за изручење обухвата неколико одвојених кривичних дела од којих се за бар једно починилац може изручити по овом члану, а за нека не може из разлога дужине казне, али су та дела у вези с делима утврђеним у складу са овом Конвенцијом, држава уговорница којој се упућује захтев може применити овај члан и у односу на та кривична дела.

4. Свако кривично дело на које се примењује овај члан сматра се да спада у кривична дела за која се починилац може изручити по евентуалном уговору о изручењу који постоји између држава уговорница. Државе уговорнице преузимају обавезу да та кривична дела уврсте у кривична дела за која се починилац може изручити у сваки уговор о изручењу који међусобно закључе. У случају када користи ову Конвенцију као основу за изручење, држава уговорница, чији закон то дозвољава, неће сматрати било које кривично дело утврђено у складу са овом Конвенцијом за политичко кривично дело.

5. Уколико држава уговорница која изручење условљава постојањем уговора прими захтев за изручење од неке друге државе уговорнице с којом нема уговор о изручењу, та држава уговорница може ову Конвенцију сматрати правном основом за изручење у погледу било ког кривичног дела на који се овај члан примењује.

6. Држава уговорница која изручење условљава постојањем уговора ће:

(а) приликом депоновања инструмената о ратификацији, прихватању или одобрењу или приступању овој Конвенцији обавестити генералног секретара Уједињених нација да ли ће ову Конвенцију сматрати као правну основу за сарадњу у изручењу с другим државама уговорницама ове Конвенције; и

(б) уколико ову Конвенцију не сматра као правну основу за сарадњу у изручењу, настојати, где то одговара, да закључи уговоре о изручењу с другим државама уговорницама ове Конвенције како би примењивала овај члан.

7. Државе уговорнице које не условљавају изручење постојањем уговора признају кривична дела на која се примењује овај члан као кривична дела за која могу међусобно вршити изручење.

8. Изручење подлеже условима предвиђеним унутрашњим законодавством државе уговорнице којој се упућује захтев или применљивим уговорима о изручењу, укључујући, између осталог, услове у погледу захтева о минималној казни да би се извршило изручење и основ по којем држава којој се упућује захтев може одбити да изврши изручење.

9. У зависности од свог унутрашњег законодавства, државе уговорнице настоје да убрзају поступак за изручење и поједноставе захтеве у погледу доказа у вези с тим у односу на било које кривично дело на које се примењује овај члан.

10. У зависности од одредаба унутрашњег законодавства и уговора о изручењу које је закључила држава којој се упућује захтев, та држава може, када утврди да је то оправдано и хитно с обзиром на околности, на тражење државе која упућује захтев, ставити у притвор лице чије се изручење тражи и које се налази на њеној територији или предузети друге одговарајуће мере како би обезбедила његово присуство приликом поступка изручења.

11. Уколико држава уговорница на чијој се територији нађе наводни починилац не изручи то лице у вези с неким кривичним делом на које се примењује овај члан искључиво на основу тога што је то лице њен држављанин, та држава уговорница је обавезна да, на захтев државе уговорнице која тражи изручење, поднесе тај случај без неоправданог одлагања својим надлежним

органима у циљу кривичног гоњења. Ти органи доносе одлуку и воде поступак на исти начин као и када је у питању било које друго тешко кривично дело сходно унутрашњем законодавству те државе уговорнице. Односне државе уговорнице међусобно сарађују, посебно у процедуралним и доказним аспектима, како би се обезбедила ефикасност таквог кривичног гоњења.

12. Кад год је држави уговорници дозвољено да сходно свом унутрашњем законодавству изручи или на други начин уступи свог држављанина само под условом да лице на које се то односи буде враћено у ту државу уговорницу у циљу издржавања казне у складу с пресудом донетом након суђења или поступка због којег је тражено изручење или уступање односног лица, а та држава уговорница и држава уговорница која тражи изручење тог лица су сагласне с таквом опцијом и другим условима које могу сматрати одговарајућим, то условно изручење или уступање је довољно за испуњење обавезе наведене у тачки 11. овог члана.

13. Уколико изручење које се тражи у циљу примене пресуде буде одбијено због тога што је тражено лице држављанин државе уговорнице којој се упућује захтев, држава уговорница којој се упућује захтев ће, уколико то дозвољава њено унутрашње законодавство и у складу са захтевима тог законодавства, на захтев државе уговорнице која упућује захтев, размотрити могућност примене пресуде донете у складу са унутрашњим законодавством државе која упућује захтев или преосталог дела пресуде.

14. Било ком лицу против којег се води поступак у вези са било којим кривичним делом на које се примењује овај члан гарантује се коректно поступање у свим фазама поступка, укључујући уживање свих права и гаранција предвиђених унутрашњим законодавством државе уговорнице на чијој се територији налази то лице.

15. Ниједна одредба ове Конвенције не може се тумачити тако да намеће обавезу изручења уколико држава уговорница којој се упућује захтев има суштинске разлоге да верује да је захтев поднет у циљу кривичног гоњења или кажњавања неког лица по основу пола, расе, вероисповести, националности, етничког порекла или политичког убеђења тог лица или да би удовољавање захтеву било штетно за положај тог лица из било којег од тих разлога.

16. Државе уговорнице не могу одбити захтев за изручење само на основу тога што се сматра да односно кривично дело укључује и фискалне ствари.

17. Пре одбијања изручења држава уговорница којој се упућује захтев консултује се, где то одговара, са државом уговорницом која упућује захтев како би јој пружила максималну могућност да изнесе своје мишљење и пружи информације у вези са својим наводима.

18. Државе уговорнице ће настојати да закључе билатералне и мултилатералне споразуме или аранжмане о изручењу или у циљу побољшања његове ефикасности.

Члан 45.

Пребацивање осуђених лица

Државе уговорнице могу размотрити могућност закључења билатералних или мултилатералних споразума или аранжмана о пребацивању на своју територију лица осуђених на казну затвора или друге облике лишења слободе због кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом како би иста могла тамо да издржавају своје казне.

Члан 46.

Међусобна правна помоћ

1. Државе уговорнице ће једна другој пружати најширу могућу правну помоћ у погледу истраге, кривичног гоњења и судског поступка у вези с кривичним делима која обухвата ова Конвенција.

2. Међусобна правна помоћ пружа се у највећој могућој мери у складу с релевантним законима, уговорима, споразумима и аранжманима државе уговорнице којој се упућује захтев, у погледу истраге, кривичног гоњења и судског поступка у односу на кривична дела за која се неко правно лице у држави уговорници која упућује захтев може сматрати одговорним у складу са чланом 26. ове Конвенције.

1. Међусобна правна помоћ која се пружа у складу са овим чланом може се затражити у погледу било које доле наведене сврхе:

- (а) узимање доказа или изјаве од лица;
- (б) уручење судских докумената;
- (в) извршење претреса и заплене, као и замрзавање;
- (г) испитивање предмета и локација;
- (д) пружање информација, доказног материјала и давање стручне оцене;
- (ђ) прибављање оригинала или оверених копија релевантних докумената и списа, укључујући државне, банкарске, финансијске и пословне списе или списе предузећа;
- (е) идентификовање или трагање за средствима стеченим од криминала, имовином, оруђем или другим стварима за потребе извођења доказа;
- (ж) олакшавање добровољног појављивања лица у држави уговорници која упућује захтев;
- (з) свака друга врста помоћи која није у супротности са унутрашњим законодавством државе уговорнице којој се упућује захтев;
- (и) идентификовање, замрзавање и трагање за средствима стеченим од криминала у складу са одредбама Поглавља V ове Конвенције;
- (ј) повраћај средстава у складу са одредбама Поглавља V ове Конвенције.

4. Без штете по унутрашње законодавство, надлежни органи државе уговорнице могу, без претходног захтева, доставити информације које се односе на кривичне ствари надлежном органу друге државе уговорнице када верују да би те информације могле помоћи том органу у предузимању или успешном окончању истраге и кривичног поступка или довести до захтева који би потоња држава уговорница могла формулисати сходно овој Конвенцији.

5. Достављање информација сходно тачки 4. овог члана неће бити на штету истраге и кривичног поступка у држави надлежних органа који пружају те информације. Надлежни органи који примају информације дужни су да се придржавају услова да поменуте информације остану поверљиве, бар привремено, или услова ограничења у погледу њиховог коришћења. Међутим, то не спречава државу уговорницу која их прими да у свом поступку обелодани информације које су ослобађајуће за оптужено лице. У том случају, држава уговорница која прими информације обавештава пре таквог обелодањивања државу уговорницу која је доставила информације и, уколико се то тражи, консултује се са државом уговорницом која је доставила информације. Уколико, у изузетном случају, претходно обавештавање није могуће, држава уговорница која је примила информације без одлагања обавештава о таквом обелодањивању државу уговорницу која је доставила информације.

6. Одредбе овог члана не утичу на обавезе по било ком другом билатералном или мултилатералном уговору којим се, у целисти и делимично, регулише или ће се регулисати међусобна правна помоћ.

7. Тачке 9. до 29. овог члана примењују се на захтеве упућене сходно овом члану уколико односне државе уговорнице нису везане неким уговором о међусобној правној помоћи. Уколико су те државе уговорнице везане таквим уговором, примењују се одговарајуће одредбе тог уговора осим ако се државе уговорнице не сагласе да примењују тачке 9. до 29. овог члана уместо поменутих одредаба. Државе уговорнице се снажно охрабрују да примењују ове тачке уколико оне олакшавају сарадњу.

8. Државе уговорнице не могу одбити да пруже међусобну правну помоћ сходно овом члану по основу банкарске тајне.

9. (а) У одговору на захтев за помоћ сходно овом члану у одсуству двоструког криминалитета, држава уговорница којој се упућује захтев узима у обзир циљеве ове Конвенције, као што је изложено у члану 1;

(б) Државе уговорнице могу одбити да пруже помоћ сходно овом члану по основу одсуства двоструког криминалитета. Међутим, држава уговорница којој се упућује захтев дужна је да пружи помоћ која не укључује принудну меру, тамо где је то у складу са основним концепцијом њеног правног система. Таква помоћ се може одбити када захтеви обухватају ствари *de minimis* природе или ствари у вези с којима су тражена сарадња или помоћ расположиве сходно другим одредбама ове Конвенције;

(в) Свака држава уговорница може размотрити могућност усвајања мера које могу бити потребне како би јој омогућиле шири обим помоћи сходно овом члану у одсуству двоструког криминалитета.

10. Лице које се налази у притвору или издржава казну затвора на територији једне државе уговорнице, чије се присуство тражи у другој држави уговорници у циљу идентификације, сведочења или пружања помоћи на други начин у прибављању доказа у циљу истраге, кривичног гоњења или судског поступка у вези с кривичним делима обухваћеним овом Конвенцијом, може бити пребачено у другу државу уговорницу уколико су испуњени следећи услови:

(а) такво лице слободно и свесно да свој пристанак;

(б) надлежни органи обе државе уговорнице су с тим сагласни, у зависности од услова које те државе уговорнице могу сматрати одговарајућим.

11. За сврхе тачке 10. овог члана:

(а) држава уговорница у коју је лице пребачено мора имати овлашћење и обавезу да пребачено лице држи у притвору осим ако држава уговорница из које је то лице пребачено не захтева другачије или да другачије овлашћење;

(б) држава уговорница у коју је лице пребачено без одлагања извршава своју обавезу да врати лице у притвор државе уговорнице из које је лице пребачено како је унапред договорено или како је другачије договорено између надлежних органа обе државе уговорнице;

(в) држава уговорница у коју је лице пребачено неће тражити од државе уговорнице из које је лице пребачено да покрене поступак за изручење у циљу враћања тог лица;

(г) пребаченом лицу се признаје време проведено у притвору у држави у коју је пребачено за издржавање казне коју издржава у држави из које је пребачено.

12. Уколико се држава уговорница из које је неко лице пребачено у складу с тачкама 10. и 11. овог члана с тим не сагласи, то лице неће бити кривично гоњено, држано у притвору, кажњено или подвргнуто било каквом другом ограничењу личне слободе на територији државе у коју је то лице пребачено у вези с делима, пропустима или пресудама пре напуштања територије државе из које је пребачено, без обзира на националност.

13. Свака држава уговорница одређује централни орган који има одговорност и овлашћење да прима захтеве за међусобну правну помоћ, као и да поступа по њима или да их доставља надлежним органима на извршење. Тамо где држава уговорница има посебан регион или територију с посебним системом међусобне правне помоћи, та држава може одредити посебан централни орган који ће имати исту функцију за тај регион или територију. Централни органи обезбеђују брзо и правилно извршење или доставу примљених захтева. Тамо где централни орган доставља захтев надлежном органу на извршење, централни орган ће подстаћи надлежни орган да брзо и правилно поступи по захтеву. Генерални секретар Уједињених нација ће бити обавештен о централном органу одређеном у ту сврху приликом депоновања од стране сваке државе уговорнице инструмената о ратификацији, прихватању, одобрењу или приступању овој Конвенцији. Захтеви за међусобну правну помоћ или било какво саопштење у вези с тим достављају се централним органима које одреде државе уговорнице. Овај услов није на штету права државе уговорнице да тражи да јој такви захтеви и саопштења буду упућени дипломатским каналима а, у хитним околностима, када су државе уговорнице с тим сагласне, по могућности преко Међународне полицијске организације за борбу против криминала.

14. Захтеви се подnose писмено или, где је то могуће, уз помоћ било ког средства којим се може произвести запис у писаном облику, на језику који је прихватљив за државу уговорницу којој се упућује захтев, под условима који тој држави уговорници омогућују да утврди веродостојност захтева. Генерални секретар Уједињених нација ће бити обавештен о томе који језик или језици су прихватљиви за сваку државу уговорницу приликом депоновања њених инструмената о ратификацији, одобрењу, прихватању или приступању Конвенцији. У хитним околностима и када се државе уговорнице с тим сагласе, захтеви се могу поднети усмено, али ће одмах бити писмено потврђени.

15. Захтев за међусобну правну помоћ садржи:

- (а) идентитет органа који подноси захтев;
- (б) предмет и природу истраге, кривичног гоњења или судског поступка на који се захтев односи и назив и функције органа који спроводи истрагу, кривично гоњење или судски поступак;
- (в) сажет преглед релевантних чињеница, сем кад је реч о захтевима за уручење судских докумената;
- (г) опис тражене помоћи и појединости о било којој процедури коју држава уговорница која упућује захтев жели да буде примењена;
- (д) где је то могуће, идентитет, локацију и националност лица на које се то односи; и
- (ђ) сврху због које се траже докази, информације или предузимање радње.

16. Држава уговорница којој се упућује захтев може тражити додатне информације када то сматра неопходним у циљу извршења захтева сходно свом унутрашњем законодавству или када се тиме може олакшати такво извршење.

17. Захтев се извршава у складу са унутрашњим законодавством државе уговорнице којој се упућује и, у мери у којој то није у супротности са унутрашњим законодавством државе уговорнице којој се упућује и где је то могуће, у складу с процедурама наведеним у захтеву.

18. Где је могуће и где је у складу са основним начелима унутрашњег законодавства, када се неко лице налази на територији државе уговорнице и треба да буде саслушано као сведок или стручњак од стране судских органа друге државе уговорнице, прва држава уговорница може, на захтев друге, дозволити да се саслушање обави путем видео преноса уколико није могуће или пожељно да се лице о којем је реч лично појави на територији државе уговорнице која упућује захтев. Државе уговорнице се могу договорити да саслушање обави судски орган државе уговорнице која упућује захтев уз присуство судског органа државе уговорнице којој се упућује захтев.

19. Држава уговорница која упућује захтев неће, без претходне сагласности државе уговорнице којој се упућује захтев, доставити или користити информације или доказе које је добила од државе уговорнице којој се упућује захтев за потребе истраге, кривичног гоњења или судског поступка осим оних које је навела у захтеву. Ниједна одредба ове тачке не спречава државу уговорницу која упућује захтев да у свом поступку обелодани информације или доказе који су ослобађајући за оптужено лице. У потоњем случају, држава уговорница која упућује захтев обавештава, пре таквог обелодањивања, државу уговорницу којој се упућује захтев и, уколико се то тражи, консултује се о томе са државом уговорницом којој се упућује захтев. Уколико, у неком изузетном случају, обавештење унапред није могуће, држава уговорница која упућује захтев обавештава без одлагања државу уговорницу којој се упућује захтев о таквом обелодањивању.

20. Држава уговорница која упућује захтев може захтевати да држава уговорница којој се упућује захтев чува као поверљиве чињенице и суштину захтева, сем у мери у којој је то неопходно да се удовољи захтеву. Уколико држава уговорница којој се упућује захтев не може да испуни услов поверљивости, она ће о томе одмах обавестити државу уговорницу која упућује захтев.

21. Међусобна правна помоћ се може одбити:

(а) уколико захтев није поднет у складу са одредбама овог члана;

(б) уколико држава уговорница којој се упућује захтев сматра да постоји вероватноћа да би удовољење захтеву било на штету њеног суверенитета, безбедности, јавног реда или других суштинских интереса;

(в) уколико би органима државе уговорнице којој се упућује захтев било забрањено унутрашњим законодавством да предузму тражену радњу у погледу било којег сличног кривичног дела да је такво дело било предмет истраге, кривичног гоњења или судског поступка у складу с њиховом јурисдикцијом.

(г) уколико би удовољење захтеву било у супротности с правним системом државе уговорнице којој се упућује захтев кад је реч о међусобној правој помоћи.

22. Државе уговорнице не могу одбити захтев за међусобну правну помоћ искључиво на основу тога што се сматра да односно кривично дело обухвата и фискалне ствари.

23. За свако одбијање да се пружи међусобна правна помоћ морају се навести разлози.

24. Држава уговорница којој се упућује захтев дужна је да удовољи захтеву за међусобну правну помоћ што је могуће пре и да, колико је максимално могуће, узме у обзир евентуалне крајње рокове које је предложила држава уговорница која упућује захтев, а за које су наведени разлози, по могућности у самом захтеву. Држава уговорница која упућује захтев може поднети разумне захтеве за обавештење о стању и току мера које је предузела држава уговорница којој је упућен захтев ради удовољења њеном захтеву. Држава уговорница којој је упућен захтев одговориће на разумне захтеве државе уговорнице која је упућила захтев, који се односе на стање и

ток поступка предузетог у вези са захтевом. Држава уговорница која је упутила захтев одмах обавештава државу уговорницу којој је упућен захтев када тражена помоћ више не буде потребна.

25. Држава уговорница којој се упућује захтев може одложити пружање међусобне правне помоћи на основу тога да би та помоћ ометала истрагу, кривично гоњење или судски поступак у току.

26. Пре одбијања захтева сходно тачки 21. овог члана или одлагања пружања помоћи сходно тачки 25. овог члана, држава уговорница којој се упућује захтев консултује се са државом уговорницом која упућује захтев у смислу разматрања да ли се помоћ може пружити под условима које она сматра неопходним. Уколико држава уговорница која упућује захтев прихвати помоћ под тим условима, она ће испунити те услове.

27. Без штете по примену тачке 12. овог члана, сведок, стручњак или друго лице које, на тражење државе уговорнице која упућује захтев, пристане да сведочи у поступку или да помогне у истрази, кривичном гоњењу или судском поступку на територији државе уговорнице која упућује захтев, неће бити кривично гоњено, стављено у притвор, кажњено или изложено било каквом другом ограничењу личне слободе на тој територији због дела, пропуста или пресуда пре напуштања територије државе уговорнице којој је упућен захтев. Такав безбедан третман престаје када сведок, стручњак или друго лице које, у периоду од петнаест узастопних дана или било ком периоду о коме се договоре државе уговорнице, рачунајући од датума када судски органи службено обавесте то лице да његово присуство више није потребно, пошто је имало прилику да отпутује, ипак својевољно остане на територији државе уговорнице која упућује захтев или се, пошто је напустило ту територију, на њу својом вољом врати.

28. Редовне трошкове удовољења захтеву покрива држава уговорница којој се упућује захтев осим ако се односне државе уговорнице не договоре другачије. Уколико су потребни или ће бити потребни знатнији или ванредни трошкови да би се удовољило захтеву, државе уговорнице ће се консултовати да би утврдиле услове под којима ће се захтеву удовољити, као и начин на који ће се покрити трошкови.

29. Држава уговорница којој се упућује захтев:

(а) доставља држави уговорници која упућује захтев копије државних списа, докумената или информација које поседује, а који су, сходно њеном унутрашњем законодавству, на располагању јавности;

(б) може, по свом нахођењу, доставити држави уговорници која упућује захтев, у целисти или делимично, или под условима које сматра прикладним, копије било којих државних списа, докумената или информација које поседује, а који, сходно њеном унутрашњем законодавству, нису доступни јавности;

30. Државе чланице ће, по потреби, размотрити могућност закључења билатералних или мултилатералних споразума или аранжмана који би послужили циљевима, практичној примени или побољшању одредаба овог члана.

Члан 47.

Преношење кривичног поступка

Државе уговорнице ће размотрити могућност међусобног преношења поступка у циљу кривичног гоњења за дело утврђено у складу са овом Конвенцијом у случајевима где се сматра да је такво преношење у интересу одговарајућег задовољења правде, нарочито у случајевима који укључују више јурисдикција у циљу концентрације кривичног гоњења.

Члан 48.

Сарадња у примени закона

1. Државе уговорнице ће међусобно тесно сарађивати, сагласно својим унутрашњим правним и административним системима, ради побољшања ефикасности примене закона у циљу борбе против кривичних дела које обухвата ова Конвенција. Државе уговорнице ће нарочито предузимати делотворне мере у циљу:

(а) унапређења и, тамо где је то потребно, успостављања канала комуникације између њихових надлежних органа, агенција и служби ради олакшавања безбедне и што брже размене информација које се односе на све аспекте кривичних дела обухваћених овом Конвенцијом, укључујући, уколико односне државе уговорнице то сматрају прикладним, повезаност са другим злочиначким делатностима;

(б) сарадње са другим државама уговорницама у вођењу истраге у вези с кривичним делима обухваћеним овом Конвенцијом која се односи на:

(i) идентитет, пребивалиште и делатности лица осумњичених за учешће у таквим кривичним делима или локацију других лица на које се то односи;

(ii) Кретање средстава која потичу од криминала или имовине стечене вршењем таквих кривичних дела;

(iii) Кретање имовине, опреме или других средстава коришћених или која се намеравају користити у вршењу таквих кривичних дела;

(в) обезбеђења, где то одговара, неопходних елемената или количина супстанци за потребе анализе или истраге;

(г) размене, где то одговара, информација са другим државама уговорницама које се односе на конкретна средства и методе коришћене за извршење кривичних дела обухваћених овом Конвенцијом, укључујући коришћење лажног идентитета, фалсификоване, измењене или лажне документе и друга средства за прикривање делатности;

(д) олакшавања ефикасне координације између њихових надлежних органа, агенција и служби и подстицање размене особља и других стручњака, укључујући, у зависности од билатералних споразума или аранжмана између односних држава уговорница, упућивање службеника за везу;

(ђ) размене информација и координације административних и других мера предузетих по потреби у циљу што бржег утврђивања кривичних дела обухваћених овом Конвенцијом.

2. У циљу примене ове Конвенције, државе уговорнице ће размотрити могућност закључења билатералних или мултилатералних споразума или аранжмана о непосредној сарадњи њихових органа за примену закона, а тамо где такви споразуми или аранжмани већ постоје, могућност њихове измене и допуне. У одсуству таквих споразума или аранжмана између односних држава уговорница, државе уговорнице могу ову Конвенцију сматрати основом за међусобну сарадњу у примени закона у односу на кривична дела обухваћена овом Конвенцијом. Кад год то одговара, државе уговорнице ће у потпуности користити споразуме или аранжмане, укључујући међународне или регионалне организације, у циљу унапређења сарадње између својих органа за примену закона.

3. Државе уговорнице ће настојати да у оквиру својих могућности сарађују у откривању кривичних дела обухваћених овом Конвенцијом која су почињена коришћењем савремене технологије.

Заједничке истраге

Државе уговорнице ће размотрити могућност закључења билатералних или мултилатералних споразума или аранжмана којима надлежни органи, у односу на ствари које подлежу истрази, кривичном гоњењу или судском поступку у једној или у више држава, могу оснивати заједничка истражна тела. У одсуству таквих споразума или аранжмана, заједничке истраге се могу предузимати на основу договора од случаја до случаја. Државе уговорнице на које се то односи ће обезбедити да се у потпуности поштује суверенитет државе уговорнице на чијој територији треба да се спроведе истрага.

Члан 50.

Посебне технике истраге

1. Да би борба против корупције била делотворна, свака држава уговорница ће, у мери у којој то дозвољавају основна начела унутрашњег правног система и у складу са условима утврђеним унутрашњим законодавством, предузети мере које могу бити потребне, у границама својих могућности, како би омогућила својим надлежним органима одговарајуће коришћење контролисане испоруке и, тамо где сматра прикладним, друге посебне технике истраге, као што су електронско или други облици праћења и тајне операције, на својој територији, као и да би омогућила коришћење у суду доказа који из тога проистекну.

2. У циљу спровођења истраге о кривичним делима обухваћеним овом Конвенцијом, државе уговорнице се охрабрују да закључе, када је то потребно, одговарајуће билатералне или мултилатералне споразуме или аранжмане о коришћењу таквих посебних техника истраге у склопу сарадње на међународном нивоу. Такви споразуми или аранжмани закључују се уз пуно поштовање начела суверене једнакости држава и примењују се у строгој сагласности са условима тих споразума или аранжмана.

3. У одсуству споразума или аранжмана поменутих у тачки 2. овог члана, одлуке о коришћењу таквих посебних техника истраге на међународном нивоу доносе се по принципу од случаја до случаја и могу, када је то неопходно, узети у обзир финансијске аранжмане и договоре у погледу вршења јурисдикције од стране држава уговорница на које се то односи.

4. Одлуке о коришћењу контролисане испоруке на међународном нивоу могу, уз сагласност односних држава уговорница, обухватити методе као што је пресретање и омогућавање да роба и новчана средства несметано наставе кретање или да буду уклоњени или замењени у целости или делимично.

Поглавље V

Повраћај добара

Члан 51.

Опита одредба

Враћање добара у складу са овим Поглављем је основно начело ове Конвенције, а државе уговорнице ће у том погледу међусобно сарађивати и пружати помоћ једна другој у највећој могућој мери.

Члан 52.

Спречавање и откривање трансфера средстава стечених од криминала

1. Без штете по члан 14. ове Конвенције, свака држава уговорница предузима мере које могу бити потребне, у складу са својим унутрашњим законодавством, којима се од финансијских институција под њеном јурисдикцијом захтева да провере идентитет комитената,

предузму разумне кораке ради утврђивања идентитета корисника средстава депонованих на рачунима у великим износима и да спроведу појачану контролу рачуна који се траже или воде од стране или у име појединаца којима су поверене или су биле поверене истакнуте јавне функције или чланова њихове породице и блиских сарадника. Таква појачана контрола ће бити разумно усмерена на откривање сумњивих трансакција у циљу пријаве надлежним органима и не треба да се тумачи тако да обесхрабрује или забрањује финансијским институцијама да послују са било којим легитимним комитентом.

2. Да би се олакшала примена мера предвиђених у тачки 1. овог члана, свака држава уговорница ће, у складу са својим унутрашњим законодавством и руководећи се релевантним иницијативама регионалних, међурегионалних и мултилатералних организација у циљу спречавања прања новца:

(а) издати упутства која се односе на категорије физичких или правних лица у односу на чије рачуне ће се од финансијских институција под њеном јурисдикцијом очекивати да врше појачану контролу, као и врсте рачуна и трансакција на које треба нарочито да обрате пажњу, укључујући правилно отварање и вођење рачуна и мере које треба да предузму у вези са вођењем евиденције о тим рачунима; и

(б) где то одговара, обавештавати финансисјке институције под својом јурисдикцијом, на захтев неке друге државе уговорнице или на своју иницијативу, о идентитету појединих физичких или правних лица у односу на чије рачуне ће се од таквих институција очекивати да врше појачану контролу, поред оних које финансијске институције могу другачије идентификовати.

3. У контексту тачке 2 (а) овог члана, свака држава уговорница ће предузети мере како би обезбедила да њене финансијске институције воде одговарајућу евиденцију, током одређеног временског периода, о рачунима и трансакцијама лица поменутих у тачки 1. овог члана, која треба да садржи као минимум податке који се односе на идентитет комитента и, уколико је то могуће, корисника.

4. У циљу спречавања и откривања трансфера средстава која потичу од кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом, свака држава уговорница ће применити одговарајуће и делотворне мере ради спречавања, уз помоћ својих регулативних и надзорних органа, оснивања банака које нису физички присутне и нису придружене регуларној финансијској групи. Штавише, државе уговорнице могу размотрити могућност да од својих финансијских институција затраже да одбију да успоставе или наставе кореспондентске банкарске односе с таквим институцијама и да воде рачуна о томе да не успостављају односе са страним финансијским институцијама које дозвољавају да њихове рачуне користе банке које нису физички присутне и придружене регуларној финансијској групи.

5. Свака држава уговорница ће размотрити могућност успостављања, у складу са својим унутрашњим законодавством, делотворних финансијских система откривања за одговарајуће јавне функционере и предвидети одговарајуће санкције за непоштовање. Свака држава уговорница ће такође размотрити могућност предузимања мера које могу бити потребне како би се њеним надлежним органима омогућило да деле ове информације с надлежним органима у другим државама уговорницама када је потребно спровести истрагу, поставити захтев и извршити повраћај средстава стечених вршењем кривичних дела утврђених овом Конвенцијом.

6. Свака држава уговорница ће размотрити могућност предузимања мера које могу бити потребне, у складу са домаћим законодавством, како би се од одговарајућих јавних функционера који имају интерес или потпис или друго овлашћење у односу на финансијски рачун у страниој земљи да пријаве такав однос одговарајућим органима и да воде одговарајућу евиденцију о таквим рачунима. Таквим мерама ће се такође предвидети одговарајуће санкције у случају непоштовања.

*Члан 53.
Мере за непосредан повраћај имовине*

У складу са својим унутрашњим законодавством, свака држава уговорница ће:

(а) предузети мере које могу бити потребне да се другој држави уговорници омогући да покрене грађанску парницу у њеним судовима ради утврђивања тапије или власништва над имовином стеченом извршењем кривичног дела утврђеног у складу са овом Конвенцијом;

(б) предузети мере које могу бити потребне да се њеним судовима омогући да наложе онима који су починили кривична дела утврђена у складу са овом Конвенцијом да плате надокнаду или одштету некој другој држави уговорници којој је причињена штета тим кривичним делима; и

(в) предузети мере које могу бити потребне да се њеним судовима или надлежним органима омогући, када морају да донесу одлуку о конфискацији, да уваже захтев неке друге државе уговорнице као легитимног власника имовине стечене извршењем кривичног дела утврђеног у складу са овом Конвенцијом.

*Члан 54.
Механизми за повраћај имовине путем
међународне сарадње у вези с конфискацијом*

1. У циљу пружања међусобне правне помоћи сагласно члану 55. ове Конвенције у вези са имовином стеченом извршењем или учешћем у извршењу кривичног дела утврђеног у складу са овом Конвенцијом, свака држава уговорница, у складу са својим унутрашњим законодавством, ће:

(а) предузети мере које могу бити потребне да се њеним надлежним органима омогући да спроведу налог о конфискацији који је издао суд неке друге државе уговорнице;

(б) предузети мере које могу бити потребне да се њеним надлежним органима омогући, тамо где имају судску надлежност, да наложе конфискацију такве имовине страног порекла доношењем пресуде о кривичном делу прања новца или другом кривичном делу које може бити у оквирима њене јурисдикције, или путем других процедура предвиђених унутрашњим законодавством; и

(в) размотрити могућност предузимања мера које могу бити потребне да се омогући конфискација такве имовине без кривичне пресуде у случајевима у којима се починилац не може кривично гонити због смрти, бекства или одсуства или у другим одговарајућим случајевима.

2. Да би пружила међусобну правну помоћ на захтев упућен сходно тачки 2. члана 55. ове Конвенције, свака држава уговорница, у складу са својим унутрашњим законодавством, ће:

(а) предузети мере које могу бити потребне да се њеним надлежним органима омогући да замрзну или заплене имовину након што суд или надлежни орган државе уговорнице која је упутила захтев издају налог о замрзавању или заплени којим се пружа разумна основа држави уговорници да верује да постоји довољно основа за предузимање таквих мера и да би имовина на крају била подложна налогу о конфискацији у смислу циљева тачке 1 (а) овог члана;

(б) предузети мере које могу бити потребне да се њеним надлежним органима омогући да замрзну или заплене имовину на захтев који пружа разумну основу држави уговорници којој се упућује такав захтев да верује да постоји довољно основа за предузимање таквих мера и да би имовина на крају била подложна налогу о конфискацији за циљеве тачке 1 (а) овог члана; и

(в) размотрити могућност предузимања додатних мера да се њеним надлежним органима омогући да сачувају имовину за конфискацију, на основу хапшења у иностранству или кривичне пријаве која се односи на стицање такве имовине.

Члан 55.

Међународна сарадња у циљу спровођења конфискације

1. Држава уговорница, која је примила захтев неке друге државе уговорнице под чијом јурисдикцијом је кривично дело утврђено у складу са овом Конвенцијом, а који се односи на конфискацију средстава стечених од криминала, имовине, опреме или других средстава поменутих у члану 31, тачка 1. ове Конвенције који се налазе на њеној територији, у највећој мери у којој је то могуће у оквиру њеног унутрашњег правног система, ће:

(а) поднети захтев својим надлежним органима у циљу прибављања налога о конфискацији и, уколико такав налог буде издат, његовог извршења;

(б) поднети својим надлежним органима, у циљу удовољења захтеву у траженој мери, налог о конфискацији који је издао суд на територији државе уговорнице која упућује захтев у складу са чланом 31, тачка 1. и чланом 54, тачка 1 (а) ове Конвенције уколико се он односи на средства стечена од криминала, имовину, опрему и друга средства поменута у члану 31, тачка 1. који се налазе на територији државе уговорнице којој се упућује захтев.

2. Поступајући по захтеву који је поднела нека друга држава уговорница под чијом јурисдикцијом је кривично дело утврђено у складу са овом Конвенцијом, држава уговорница којој је захтев упућен предузима мере за идентификовање, улажење у траг и замрзавање или заплону средстава стечених од криминала, имовине, опреме или других средстава поменутих у члану 31, тачка 1. ове Конвенције у циљу коначне конфискације коју ће наложити било држава уговорница која је поднела захтев било, у складу са захтевом сходно тачки 1. овог члана, држава уговорница којој је захтев поднет.

3. На овај члан примењују се одредбе члана 46. ове Конвенције *mutatis mutandis*. Поред информација поменутих у члану 46, тачка 15. захтеви поднети сходно овом члану ће садржати:

(а) у случају захтева који спада под тачку 1 (а) овог члана, опис имовине која треба да буде конфискована, укључујући, у мери у којој је то могуће, локацију и, где је то релевантно, процењену вредност имовине и преглед чињеница на које се ослања држава уговорница која упућује захтев који је довољан да омогући држави уговорници којој се упућује захтев да затражи да се изда налог сходно њеном унутрашњем законодавству;

(б) у случају захтева који спада под тачку 1 (б) овог члана, законски прихватљиву копију налога о конфискацији на којем се заснива захтев, а који је издала држава уговорница која упућује захтев, преглед чињеница и података које се односе на то у којој мери се тражи извршење налога, изјаву у којој се наводе мере које је предузела држава уговорница која упућује захтев како би пружила одговарајуће обавештење *bona fide* трећим странама и обезбедила несметан поступак и изјаву да је налог о конфискацији коначан;

(в) у случају захтева који спада под тачку 2. овог члана, преглед чињеница на које се ослања држава уговорница која упућује захтев и опис тражених мера и, где је расположива, законски прихватљиву копију налога на којем се заснива захтев.

4. Држава уговорница којој се упућује захтев доноси одлуке или предузима мере предвиђене у тачкама 1. и 2. овог члана у складу са одредбама свог унутрашњег законодавства и процедуралним правилима и у зависности од њих или било каквим билатералним или мултилатералним споразумом или аранжманом који је могу обавезивати у односу на државу уговорницу која упућује захтев.

5. Свака држава уговорница доставља генералном секретару Уједињених нација примерке својих закона и прописа којима се регулише примена овог члана и обавештава га о евентуалним накнадним изменама тих закона и прописа или доставља њихов опис.

6. Уколико држава уговорница одлучи да предузимање мера наведених у тачка 1. и 2. овог члана услови постојањем одговарајућег уговора, та држава уговорница ће сматрати ову Конвенцију неопходном и довољном уговорном основом.

7. Сарадња у оквиру овог члана може се такође одбити или се привремене мере могу укинути уколико држава уговорница којој се упућује захтев не добије довољне и благовремене доказе или уколико је вредност имовине минимална.

8. Пре укидања било које привремене мере предузете сходно овом члану, држава уговорница којој се упућује захтев ће, где год је то могуће, пружити прилику држави уговорници која упућује захтев да изнесе разлоге у прилог продужења трајања такве мере.

9. Одредбе овог члана не могу се тумачити тако да буду на штету права bona fide трећих страна.

Члан 56. Посебна сарадња

Без штете по своје унутрашње законодавство, свака држава уговорница ће настојати да предузме мере које ће јој омогућити да, без штете по властиту истрагу, кривично гоњење или судски поступак, достави некој другој држави уговорници без њеног претходног захтева податке о средствима која потичу од кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом, када сматра да би откривање таквих података могло помоћи држави уговорници која их прими у покретању или спровођењу истраге, кривичног гоњења или судског поступка или би могло довести до упућивања захтева те државе уговорнице у оквиру овог Поглавља Конвенције.

Члан 57. Повраћај и располагање добрима

1. Имовина коју држава уговорница конфискује сходно члану 31. или члану 55. ове Конвенције се отуђује, укључујући и враћањем првобитним легитимним власницима, сходно тачки 3. овог члана, од стране те државе уговорнице у складу са одредбама ове Конвенције и њеним унутрашњим законодавством.

2. Свака држава уговорница ће усвојити такве законске и друге мере, у складу са основним начелима свог унутрашњег законодавства, које могу бити потребне да се њеним надлежним органима омогући да врате конфисковану имовину, када поступају по захтеву неке друге државе уговорнице, у складу са овом Конвенцијом, узимајући у обзир права bona fide трећих страна.

3. Држава уговорница којој се упућује захтев ће, у складу са чланом 46. и чланом 55. ове Конвенције и тачком 1. и 2. овог члана:

(а) у случају проневере јавних средстава или прања проневерених јавних средстава као што је наведено у члану 17. и члану 23. ове Конвенције, када је конфискација извршена у складу са чланом 55. и на основу коначне пресуде донете у држави уговорници која упућује захтев, што је услов од којег држава уговорница којој се упућује захтев може одустати, вратити конфисковану имовину држави уговорници која упућује захтев;

(б) у случају средстава која потичу од било ког другог кривичног дела обухваћеног овом Конвенцијом, када је конфискација извршена у складу са чланом 55. ове Конвенције и на

основу коначне пресуде донете у држави уговорници која упућује захтев, што је услов од којег држава уговорница којој се упућује захтев може одустати, вратити конфисковану имовину држави уговорници која упућује захтев, када држава уговорница која упућује захтев разумно увери у своје првобитно власништво над таквом конфискованом имовином државу уговорницу којој се упућује захтев или када држава уговорница којој се упућује захтев призна штету причињену држави уговорници која упућује захтев као основу за враћање конфисковане имовине;

(в) у свим другим случајевима, приоритетно размотрити могућност враћања конфисковане имовине држави уговорници која упућује захтев, враћање те имовине њеним првобитним власницима или надокнаде жртвама криминала.

4. Где то одговара, уколико државе уговорнице не одлуче другачије, држава уговорница којој се упућује захтев може одбити разумне трошкове настале у вези са истрагом, кривичним гоњењем или судским поступком који су довели до враћања или отуђења конфисковане имовине сходно овом члану.

5. Где то одговара, државе уговорнице могу такође посебно размотрити могућност закључења споразума или међусобно прихватљивих аранжмана за коначно регулисање конфисковане имовине, по принципу од случаја до случаја.

Члан 58.

Финансијска обавештајна јединица

Државе уговорнице ће сарађивати једна с другом у циљу спречавања и борбе против трансфера средстава која потичу од кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом, као и у циљу унапређења путева и начина за повраћај таквих средстава и размотрити у том смислу могућност успостављања финансијске обавештајне јединице која би била одговорна за пријем, анализу и достављање извештаја о сумњивим финансијским трансакцијама надлежним органима.

Члан 59.

Билатерални и мултилатерални споразуми и аранжмани

Државе уговорнице ће размотрити могућност закључења билатералних или мултилатералних споразума или аранжмана у циљу унапређења ефикасности међународне сарадње која ће се успоставити сходно овом Поглављу Конвенције.

Поглавље VI

Техничка помоћ и размена информација

Члан 60.

Обука и техничка помоћ

1. Свака држава уговорница ће, у мери у којој је то потребно, покретати, разрадити или побољшавати посебне програме обуке за своје особље одговорно за спречавање и борбу против корупције. Такви програми обуке могу се, између осталог, односити на следеће области:

(а) делотворне мере за спречавање, откривање, спровођење истраге, кажњавање и сузбијање корупције, укључујући коришћење метода прикупљања података и вођења истраге;

(б) изградњу капацитета за развој и планирање стратешке политике за борбу против корупције;

(в) обуку надлежних органа у вези са припремом захтева за међусобну правну помоћ који испуњавају услове ове Конвенције;

(г) евалуацију и јачање установа, управљање у јавним службама и управљање финансијама, укључујући јавне набавке, као и приватни сектор;

(д) спречавање и сузбијање трансфера средстава која потичу од кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом и повраћај тих средстава;

(ђ) откривање и замрзавање трансфера средстава која потичу од кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом;

(е) праћење кретања средстава која потичу од кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом, као и метода који се користе у трансферу, прикривању или камуфлирању тих средстава;

(ж) прикладне и ефикасне законске и административне механизме и методе за лакше враћања средстава која потичу од кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом;

(з) методе који се користе за заштиту жртава и сведока који сарађују са судским органима; и

(и) обуку везану за националне и међународне прописе и учење страних језика.

2. Државе уговорнице ће, у складу са својим капацитетом, размотрити могућност да једна другој пруже техничку помоћ у највећој могућој мери, посебно у корист земаља у развоју, у оквиру својих одговарајућих планова и програма за борбу против корупције, укључујући материјалну подршку и обуку у областима поменутим у тачки 1. овог члана, као и обуку и помоћ и међусобну размену одговарајућег искуства и специјалистичких знања, што ће олакшати међународну сарадњу држава уговорница на плану изручења и међусобне правне помоћи.

3. Државе уговорнице ће у потребној мери појачати напоре да максимално унапреде оперативне активности и активности у погледу обуке у међународним и регионалним организацијама и у оквиру релевантних билатералних и мултилатералних споразума и аранжмана.

4. Државе уговорнице ће размотрити могућност да, на захтев, пруже помоћ једна другој у погледу евалуације, израде студија и истраживања која се односе на врсте, узроке, последице и трошкове корупције у својим земљама, у циљу развоја, уз учешће надлежних органа и друштва, стратегија и акционих планова за борбу против корупције.

5. Да би олакшале повраћај средстава која потичу од кривичних дела утврђених у складу са овом Конвенцијом, државе уговорнице могу сарађивати у погледу достављања имена стручњака који би могли помоћи у постизању овог циља.

6. Државе уговорнице ће размотрити могућност коришћења субрегионалних, регионалних и међународних конференција и семинара у циљу унапређења сарадње и техничке помоћи и подстицања расправе о проблемима од заједничког интереса, укључујући посебне проблеме и потребе земаља у развоју и земаља чије су привреде у транзицији.

7. Државе уговорнице ће размотрити могућност успостављања механизма на добровољној основи у циљу давања финансијског доприноса напорима земаља у развоју и земаља чије су привреде у транзицији да примене ову Конвенцију путем програма и пројеката техничке помоћи.

8. Свака држава уговорница ће размотрити могућност давања добровољних доприноса Уреду Уједињених нација за борбу против дрога и криминала у сврху подстицања, преко тог Уреда, програма и пројеката у земљама у развоју у циљу примене ове Конвенције.

Прикупљање, размена и анализа података о корупцији

1. Свака држава уговорница ће, у консултацији са стручњацима, размотрити могућност анализарања тенденција у вези с корупцијом на својој територији, као и околности у којима се врше кривична дела корупције.

2. Државе уговорнице ће размотрити могућност разраде и коришћења заједно, као и путем међународних и регионалних организација, статистичких података и аналитичке експертизе везане за корупцију и информација у циљу разраде, колико је то могуће, заједничких дефиниција, стандарда и методологија, као и информација о најбољим праксама за спречавање и борбу против корупције.

3. Свака држава уговорница ће размотрити могућност праћења своје политике и текућих мера за борбу против корупције и доношења оцена о њиховој делотворности и ефикасности.

Члан 62.

Остале мере: примена Конвенције путем економског развоја и техничке помоћи

1. Државе уговорнице ће предузети мере које воде оптималној примени ове Конвенције у мери у којој је то могуће, путем међународне сарадње, узимајући у обзир негативне ефекте корупције на друштво уопште, нарочито на одржив развој.

2. Државе уговорнице ће уложити конкретне напоре у мери у којој је то могуће и у координацији једна с другом, као и с међународним и регионалним организацијама, у циљу:

(а) унапређења сарадње на разним нивоима са земљама у развоју, како би ојачале њихов капацитет за спречавање и борбу против корупције;

(б) повећања финансијске и материјалне помоћи за подршку напорима земаља у развоју усмереним ка успешном спречавању и борби против корупције, као и пружању помоћи како би успешно примениле ову Конвенцију;

(в) пружања техничке помоћи земљама у развоју и земљама чије су привреде у транзицији како би им се помогло у задовољавању њихових потреба у погледу примене ове Конвенције. У том смислу државе уговорнице ће настојати да дају адекватне и редовне доприносе који ће се уплаћивати на посебан рачун у ту сврху у оквиру механизма финансирања Уједињених нација. Државе уговорнице могу такође, у складу са својим унутрашњим законодавством и одредбама ове Конвенције, посебно размотрити могућност уплате на тај рачун извесног процента новца или одговарајуће вредности средстава стечених од криминала или имовине конфисковане у складу са одредбама ове Конвенције;

(г) охрабрења или убеђивања других држава односно финансијских институција да им се придруже у њиховим напорима у складу са овим чланом, нарочито путем обезбеђења већег броја програма обуке и савремене опреме намењене земљама у развоју како би им се помогло у остваривању циљева ове Конвенције.

3. У мери у којој је то могуће ове мере неће бити на штету постојећих обавеза у погледу помоћи иностранству или других аранжмана о финансијској сарадњи на билатералном, регионалном или међународном нивоу.

4. Државе уговорнице могу закључити билатералне или мултилатералне споразуме или аранжмане о материјалној и логистичкој помоћи, узимајући у обзир финансијске аранжмане неопходне да би средства међународне сарадње предвиђена овом Конвенцијом била делотворна, као и за спречавање, откривање и сузбијање корупције.

Поглавље VII Механизми примене

Члан 63.

Конференција држава уговорница Конвенције

1. Овим се успоставља Конференција држава уговорница Конвенције у циљу побољшања капацитета и сарадње држава уговорница ради остварења циљева изложених у овој Конвенцији, као и унапређења и ревизије њене примене.

2. Генерални секретар Уједињених нација сазива Конференцију држава уговорница најкасније годину дана после ступања Конвенције на снагу. Након тога, редовни састанци Конференције држава уговорница ће се одржавати у складу с пословником који усвоји Конференција.

3. Конференција држава уговорница ће усвојити пословник и правила којима се регулише одвијање активности наведених у овом члану, укључујући правила која се односе на пријем и учешће посматрача, као и на покривање трошкова који настану због обављања тих активности.

4. Конференција држава уговорница ће постићи договор о активностима, процедурама и методима рада на остварењу циљева из тачке 1. овог члана, укључујући:

(а) олакшавање активности од стране држава уговорница из члана 60. и члана 62. и Поглавља II до V ове Конвенције, укључујући подстицањем давања добровољних доприноса;

(б) олакшавање размене информација међу државама уговорницама о структури и трендовима корупције и о успешним праксама за спречавање и борбу против ње, те за враћање средстава стечених од криминала, објављивањем, између осталог, релевантних информација као што је поменуто овом члану;

(в) сарадњу с одговарајућим међународним и регионалним организацијама и механизмима и невладиним организацијама;

(г) правилно коришћење релевантних информација које су припремили други међународни и регионални механизми за спречавање и борбу против корупције како би се избегло непотребно дуплирање рада;

(д) повремену ревизију примене ове Конвенције од стране држава уговорница;

(ђ) давање препорука за побољшање ове Конвенције и њене примене;

(е) констатовање потреба држава уговорница у техничкој помоћи везаној за примену ове Конвенције и давање препорука о евентуалној акцији коју може сматрати потребном у том погледу.

5. За сврхе тачке 4. овог члана, Конференција држава уговорница ће стећи потребна знања о мерама које су предузеле државе уговорнице у примени ове Конвенције и тешкоћама на које су у томе наишле, путем информација које ће оне пружити и допунских механизма које Конференција држава уговорница може успоставити.

6. Свака држава уговорница ће Конференцији држава уговорница пружити информације о својим програмима, плановима и праксама, као и о законским и административним мерама у циљу примене ове Конвенције, у складу са захтевима Конференције држава уговорница.

Конференција држава уговорница ће испитати најефикаснији начин примања информација и поступања по њима, укључујући, између осталог, информације примљене од држава уговорница и надлежних међународних организација. Могу се такође узети у обзир прилози примљени од релевантних невладиних организација које су прописно акредитоване у складу с процедурама о којима ће одлучити Конференција држава уговорница.

7. Сходно тачкама 4. до 6. овог члана, Конференција држава уговорница ће, уколико то сматра потребним, успоставити подесан механизам или тело за пружање помоћи у циљу успешне примене Конвенције.

Члан 64. Секретаријат

1. Генерални секретар Уједињених нација ће Конференцији држава уговорница ове Конвенције обезбедити потребне услуге секретаријата.

2. Секретаријат ће:

(а) помагати Конференцији држава уговорница у обављању активности поменутих у члану 63. ове Конвенције и вршити припреме и пружати потребне услуге приликом заседања Конференције држава уговорница;

(б) на захтев, помагати државама уговорницама у пружању информација Конференцији држава уговорница као што је предвиђено у члану 63, тачке 5. и 6. ове Конвенције; и

(в) обезбедити потребну координацију са секретаријатима одговарајућих међународних и регионалних организација.

Поглавље VIII Коначне одредбе

Члан 65. Примена Конвенције

1. Свака држава уговорница ће предузети неопходне мере, укључујући законске и управне мере, у складу са основним начелима свог унутрашњег законодавства, како би обезбедила испуњавање обавеза из ове Конвенције.

2. Свака држава уговорница може усвојити строже и стриктније мере од оних предвиђених овом Конвенцијом у циљу спречавања и борбе против корупције.

Члан 66. Решавање спорова

1. Државе уговорнице ће настојати да спорове који се односе на тумачење и примену ове Конвенције реше преговорима.

2. Евентуални спор између две или више држава уговорница који се односи на тумачење или примену ове Конвенције који се не може решити преговорима у разумном року подноси се на арбитражу на захтев једне од тих држава уговорница. Уколико, након шест месеци од датума захтева за арбитражу, те државе уговорнице нису у стању да се договоре о организацији арбитраже, било која од тих држава уговорница може поднети спор Међународном суду правде путем захтева у складу са Статутом Суда.

3. Свака држава уговорница може приликом потписивања, ратификације, прихватања, одобрења или приступања овој Конвенцији, изјавити да не сматра да је обавезује тачка 2. овог члана. Друге државе уговорнице неће обавезивати тачка 2. овог члана у односу на било коју државу уговорницу која је изразила такву резерву.

4. Свака држава уговорница која је изразила резерву у складу с тачком 3. овог члана може у свако доба повући ту резерву обавештавањем генералног секретара Уједињених нација у том смислу.

*Члан 67.
Потписивање, ратификација, прихватање,
одобрење и приступање*

1. Ова Конвенција је отворена свим државама за потписивање од 9. до 11. децембра 2003. године у Мериди, Мексико, а након тога у седишту Уједињених нација у Њујорку до 9. децембра 2005. године.

2. Ова Конвенција је такође отворена за потписивање регионалним организацијама за економску интеграцију под условом да је бар једна држава чланица такве организације потписала ову Конвенцију у складу с тачком 1. овог члана.

3. Ова Конвенција подлеже ратификацији, прихватању или одобрењу. Инструменти о ратификацији, прихватању или одобрењу депонују се код генералног секретара Уједињених нација. Организација за регионалну економску интеграцију може депоновати своје инструменте о ратификацији, прихватању или одобрењу уколико је то учинила бар једна њена држава чланица. У инструментима о ратификацији, прихватању или одобрењу та организација ће навести до које мере је надлежна у односу на питања која се регулишу овом Конвенцијом. Та организација такође обавештава депозитара о свакој евентуалној промени у погледу обима њене надлежности.

4. Ова Конвенција је отворена за приступање било којој држави или регионалној организацији за економску интеграцију чија је бар једна држава чланица постала чланица ове Конвенције. Инструменти о приступању депонују се код генералног секретара Уједињених нација. Приликом приступања регионална организација за економску интеграцију изјављује у којој мери себе сматра надлежном у односу на питања која се регулишу овом Конвенцијом. Та организација такође обавештава депозитара о свакој евентуалној промени у погледу обима своје надлежности.

*Члан 68.
Ступање на снагу*

1. Ова Конвенција ступа на снагу деведесетог дана након датума депоновања тридесетог инструмента о ратификацији, прихватању, одобрењу или приступању. За сврхе ове тачке евентуални инструмент који депонује регионална организација за економску интеграцију не сматра се као додатни инструмент уз оне које су депоновале државе чланице те организације.

2. За сваку државу или регионалну организацију за економску интеграцију која ратификује, прихвати, одобри или приступи овој Конвенцији након депоновања тридесетог инструмента у том смислу, ова Конвенција ступа на снагу тридесетог дана након датума депоновања одговарајућег инструмента те државе или организације или на дан ступања ове Конвенције на снагу сходно тачки 1. овог члана у зависности од тога који је од та два датума каснији.

*Члан 69.
Измене и допуне*

1. По истеку пет година од ступања ове Конвенције на снагу, држава уговорница може предложити измену или допуну Конвенције и доставити је генералном секретару Уједињених

нација, који након тога обавештава државе уговорнице и Конференцију држава уговорница о предложеној измени и допуни у циљу разматрања и доношења одлуке о предлогу. Конференција држава уговорница ће уложити све напоре за постизање консензуса о свакој измени и допуни. Уколико сви напори за постизање консензуса буду исцрпљени, а не постигне се договор, за усвајање такве измене и допуне биће потребна, у крајњем случају, двотрећинска већина гласова држава уговорница које присуствују састанку и које гласају.

2. Регионалне организације за економску интеграцију користе своје право гласа из овог члана, када је реч о питањима за која су надлежне, у оном броју који је једнак броју њихових држава чланица које су и чланице ове Конвенције. Те организације неће користити своје право гласа уколико њихове државе чланице не користе своје право гласа и обратно.

3. Измена и допуна која се усвоји у складу с тачком 1. овог члана подлеже ратификацији, прихватању или одобрењу држава уговорница.

4. Измена и допуна која се усвоји у складу с тачком 1. овог члана ступа на снагу у односу на државу уговорницу након деведесет дана од датума депоновања инструмената о ратификацији, прихватању или одобрењу те измене и допуне код генералног секретара Уједињених нација.

5. По ступању на снагу, измена и допуна постаје обавезна за државе уговорнице које су у том смислу изразиле своју сагласност. Остале државе уговорнице и даље обавезују одредбе ове Конвенције и евентуалне раније измене и допуне које су те државе уговорнице ратификовале, прихватиле или одобриле.

*Члан 70.
Отказивање*

1. Држава уговорница може отказати ову Конвенцију писменим обавештењем генералном секретару Уједињених нација. Отказивање ступа на снагу након годину дана, рачунајући од датума када генерални секретар прими обавештење.

2. Регионална организација за економску интеграцију престаје да буде чланица ове Конвенције када је све њене државе чланице откажу.

*Члан 71.
Депозитар и језици Конвенције*

1. За депозитара ове Конвенције одређен је генерални секретар Уједињених нација.

2. Оригинал ове Конвенције, чији су текстови на арапском, енглеском, француском, кинеском, руском и шпанском језику подједнако веродостојни, депоноваће се код генералног секретара Уједињених нација.

У ПОТВРДУ ЧЕГА су доле потписани опуномоћеници, прописно овлашћени у ту сврху од стране својих Влада, потписали ову Конвенцију.